

Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμος του 2004 (183(I)/2004)

Ιστορικό Τροποποιήσεων

183(I)/2004 103(I)/2006 199(I)/2007 219(I)/2012 148(I)/2018 103(I)/2020 128(I)/2021 190(I)/2022
95(I)/2026

Προοίμιο

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο -

«Οδηγία 2003/55/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 98/30/EK (EEL 175 της 15.7.2003 σ. 57).

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος

1. Ο παρών Νόμος θ' αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμος του 2004.

[183\(I\)/2004](#)

Ερμηνεία

2.-(1) Στο παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:-

«αγωγός διασύνδεσης» σημαίνει τον αγωγό μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ της Δημοκρατίας και άλλων κρατών μελών με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών συστημάτων μεταφοράς αυτών των κρατών μελών ή τον αγωγό μεταφοράς μεταξύ της Δημοκρατίας και μιας τρίτης χώρας μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα της Δημοκρατίας·

«άδεια» σημαίνει άδεια που αναφέρεται στο άρθρο 8(1).

«αναδυόμενη αγορά» σημαίνει το κράτος μέλος στο οποίο η πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασής του για την προμήθεια φυσικού αερίου πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών·

«απευθείας γραμμή» σημαίνει αγωγό φυσικού αερίου συμπληρωματικό του διασυνδεδεμένου δικτύου·

«αποδοτικότητα συστήματος» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου·

«αποθέματα εντός αγωγών (linerack)» σημαίνει την αποθήκευση αερίου με συμπίεση σε συστήματα μεταφοράς και διανομής αερίου, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς.

«ασφάλεια» σημαίνει τόσο την ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής φυσικού αερίου, όσο και την τεχνική ασφάλεια·

«βοηθητικές υπηρεσίες» σημαίνει όλες τις υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για την πρόσβαση και την εκμετάλλευση των δικτύων μεταφοράς ή/και διανομής ή/και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή/και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, στις οποίες περιλαμβάνεται η εξισορρόπηση φορτίου και διατάξεων ανάμειξης, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·

«Γραφείο της PAEK» σημαίνει το προσωπικό της PAEK το οποίο διορίζεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 8 του περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου·

«διανομή» σημαίνει τη μεταφορά φυσικού αερίου μέσω τοπικών ή περιφερειακών δικτύων αεριαγωγών, με σκοπό την παράδοση του σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας·

«διασυνδεδεμένο δίκτυο» σημαίνει δίκτυο αποτελούμενο από αριθμό δικτύων, που συνδέονται μεταξύ τους·

«διαχειριστής δικτύου αποθήκευσης» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ασκεί τη δραστηριότητα αποθήκευσης και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης·

«διαχειριστής συστήματος διανομής» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που διεκπεραιώνει το έργο της διανομής και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, την εξασφάλιση της συντήρησης και, εφόσον είναι ανάγκη, την ανάπτυξη του συστήματος διανομής σε μια δεδομένη περιοχή, ενδεχομένως δε και των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής φυσικού αερίου·

«διαχειριστής συστήματος μεταφοράς» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, την εξασφάλιση της συντήρησης και, στην περίπτωση που αυτό είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς σε μια δεδομένη περιοχή, και κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς φυσικού αερίου·

«διαχειριστής συστήματος ΥΦΑ» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί την υγροποίηση του φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση υγροποιημένου φυσικού αερίου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία εγκατάστασης υγροποιημένου φυσικού αερίου·

«έξυπνο σύστημα μέτρησης» σημαίνει το ηλεκτρονικό σύστημα, το οποίο δύναται να μετρά την ποσότητα φυσικού αερίου ή υδρογόνου που τροφοδοτείται στο δίκτυο ή την κατανάλωση φυσικού αερίου ή υδρογόνου από το δίκτυο, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες από έναν συμβατικό μετρητή, και δύναται να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου, χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

«σύστημα» σημαίνει το δίκτυο μεταφοράς, διανομής, εγκαταστάσεις υγροποιημένου φυσικού αερίου ή/και εγκαταστάσεις αποθήκευσης που ανήκουν σε ή/και που τα εκμεταλλεύεται επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου των αποθεμάτων εντός των αγωγών και των εγκαταστάσεων για την παροχή βοηθητικών υπηρεσιών, καθώς και των εγκαταστάσεων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που απαιτούνται για την παροχή πρόσβασης στη μεταφορά, τη διανομή και το υγροποιημένο φυσικό αέριο·

«εγκατάσταση αποθήκευσης» σημαίνει την εγκατάσταση, που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση φυσικού αερίου, η οποία ανήκει ή/και την οποία εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, που χρησιμοποιείται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του τμήματος που χρησιμοποιείται για δραστηριότητες παραγωγής και εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση των καθηκόντων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς·

«εγκατάσταση ΥΦΑ» σημαίνει τον τερματικό σταθμό, που χρησιμοποιείται για την υγροποίηση φυσικού αερίου ή την εισαγωγή, την εκφόρτωση και την εκ νέου αεριοποίηση υγροποιημένου φυσικού αερίου, και περιλαμβάνει τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση, που είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς, χωρίς ωστόσο να συμπεριλαμβάνει τμήματα τερματικών σταθμών υγροποιημένου φυσικού αερίου, που να χρησιμοποιούνται για αποθήκευση·

«έλεγχος» σημαίνει τα δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:

α) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης·

β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης·

«επιλέγων πελάτης» σημαίνει τον πελάτη, που είναι ελεύθερος να αγοράζει φυσικό αέριο από τον προμηθευτή της επιλογής του κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 33.

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«επιχείρηση αποθήκευσης» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα αποθήκευσης δυνάμει του παρόντος Νόμου·

«επιχείρηση διανομής» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ασκεί τη δραστηριότητα διανομής δυνάμει του παρόντος Νόμου·

«επιχείρηση μεταφοράς» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ασκεί δραστηριότητα μεταφοράς δυνάμει του παρόντος Νόμου·

«επιχείρηση προμήθειας» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ασκεί δραστηριότητα προμήθειας δυνάμει του παρόντος Νόμου·

«επιχείρηση φυσικού αερίου» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ασκεί τουλάχιστο μία από τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, αγοράς ή αποθήκευσης φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του υδροποιημένου φυσικού αερίου και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές, εξαιρουμένων των τελικών πελατών·

«κάτοχος άδειας» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο, στο οποίο χορηγείται άδεια σύμφωνα με το άρθρο 10·

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση φυσικού αερίου ή τον όμιλο επιχειρήσεων φυσικού αερίου, όπου το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου·

«Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας·

«Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1789» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2024, σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου»·

«Κανονισμοί» σημαίνει Κανονισμούς, που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47·

«μακροπρόθεσμος προγραμματισμός» σημαίνει τον προγραμματισμό του εφοδιασμού και της μεταφορικής δυναμικότητας των επιχειρήσεων φυσικού αερίου πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση με τέτοιο τρόπο ώστε, να ικανοποιείται η ζήτηση σε φυσικό αέριο του συστήματος, να επιτυγχάνεται η διαφοροποίηση των πηγών και να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών·

«μεταφορά» σημαίνει τη μεταφορά φυσικού αερίου μέσω δικτύου που αποτελείται κυρίως από αγωγούς υψηλής πίεσης, εξαιρουμένων προς τα ανάντη δικτύου αγωγών και του δικτύου στο οποίο το τμήμα των αγωγών υψηλής πίεσης χρησιμοποιείται κυρίως στο πλαίσιο τοπικής διανομής φυσικού αερίου, με σκοπό την παροχή σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένου του εφοδιασμού·

«μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου·

«μη οικιακός πελάτης» σημαίνει τον πελάτη, ο οποίος αγοράζει φυσικό αέριο, που δεν προορίζεται για ίδια οικιακή χρήση·

«Μητρώο» σημαίνει το Μητρώο το οποίο συστήνει, τηρεί και διαχειρίζεται η ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7(ιγ)·

«νέα υποδομή» σημαίνει την υποδομή που δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 4 Αυγούστου 2003·

«Οδηγία 2009/73/ΕΚ» σημαίνει την Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ·

«Οδηγία 2019/692» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους

κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου·

«οικιακός πελάτης» σημαίνει τον πελάτη, ο οποίος αγοράζει φυσικό αέριο για δική του οικιακή κατανάλωση,

«ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου» σημαίνει την επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη,

«Οργανισμός» σημαίνει τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που ιδρύεται με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 ή οποιοδήποτε άλλο τον τροποποιεί ή τον αντικαθιστά·

«οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει επιχείρηση, που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας ή αποθήκευσης φυσικού αερίου και μία δραστηριότητα εκτός του τομέα του φυσικού αερίου·

«παραγωγή φυσικού αερίου» σημαίνει το χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται σε ένα από τα σημεία 5, 6 ή 7 του μέρους Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, και το οποίο σχετίζεται με το φυσικό αέριο·

«πελάτης» σημαίνει τους χονδρικούς και τελικούς πελάτες φυσικού αερίου και τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, που αγοράζουν φυσικό αέριο·

«προμήθεια» σημαίνει την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, φυσικού αερίου, καθώς και υδροποιημένου φυσικού αερίου, σε πελάτες·

«προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών» σημαίνει κάθε αγωγό ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής πετρελαίου ή φυσικού αερίου ή χρησιμοποιείται για την παροχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς ένα εργοστάσιο ή τερματικό σταθμό επεξεργασίας ή τελικό παράκτιο σταθμό εκφόρτωσης·

«προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου·

«ΡΑΕΚ» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου·

«Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου» σημαίνει την Αρχή η οποία συστήνεται δυνάμει του περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου·

«σύμβαση προμήθειας αερίου» σημαίνει τη σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου, μη συμπεριλαμβανομένου παραγωγού φυσικού αερίου·

«συνδεδεμένη επιχείρηση» σημαίνει συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 41 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 44 παράγραφος 2 στοιχείο ζ)(10) της Συνθήκης, για τους ενοποιημένους λογαριασμούς ή/και συγγενή επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 33, παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας ή/και επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους·

«συνολική απόδοση» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου·

«τέλη» σημαίνει τέλη που καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2)(ζ)·

«τελικός πελάτης» σημαίνει πελάτη που αγοράζει φυσικό αέριο για ίδια χρήση·

«τέλος άδειας» σημαίνει το τέλος που καταβάλλεται στη ΡΑΕΚ από επιχείρηση φυσικού αερίου για την έκδοση άδειας δυνάμει του Νόμου και τους εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμούς για έκδοση αδειών φυσικού αερίου που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2)(α)·

«τέλος αίτησης» σημαίνει το τέλος που καταβάλλεται στη ΡΑΕΚ από επιχείρηση φυσικού αερίου όταν υποβάλλεται αίτηση για έκδοση, τροποποίηση ή μεταβίβαση άδειας ή για εξαίρεση από άδεια και το τέλος αυτό καλύπτει την αξιολόγηση της αίτησης καθώς και την εγγραφή της στο Μητρώο·

«τέλος εξαίρεσης» σημαίνει το τέλος που καταβάλλεται στη ΡΑΕΚ από επιχείρηση φυσικού αερίου για το σκοπό παροχής εξαίρεσης από την κατοχή άδειας·

«τέλος μεταβίβασης» σημαίνει το τέλος που καταβάλλεται στη ΡΑΕΚ από επιχείρηση φυσικού αερίου για μεταβίβαση της άδειάς της σε άλλη επιχείρηση φυσικού αερίου·

«τέλος τροποποίησης» σημαίνει το τέλος που καταβάλλεται στη ΡΑΕΚ από επιχείρηση φυσικού αερίου για τροποποίηση υφιστάμενης άδειας·

«τεχνικοί κανόνες» σημαίνει τους κανόνες που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 15·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·

«Υποχρέωση Δημόσιας Ωφέλειας» σημαίνει οποιαδήποτε υποχρέωση που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου δυνάμει του άρθρου 39 και λαμβάνει υπόψη τους γενικούς κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες·

«υγροποιημένο φυσικό αέριο» σημαίνει φυσικό αέριο σε υγροποιημένη μορφή·

«ΥΦΑ» σημαίνει το υγροποιημένο φυσικό αέριο·

«φυσικό αέριο» σημαίνει οποιουδήποτε υδρογονάνθρακες ή μείγμα υδρογονανθράκων και άλλων αερίων που αποτελούνται κυρίως από μεθάνιο και περιλαμβάνει το υγροποιημένο φυσικό αέριο·

«χονδρικός πελάτης» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εξαιρουμένου του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και του διαχειριστή συστήματος διανομής, το οποίο αγοράζει φυσικό αέριο προκειμένου να το μεταπωλήσει εντός ή εκτός του δικτύου στο οποίο είναι εγκατεστημένο·

«χρήστης συστήματος» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που τροφοδοτεί το σύστημα ή τροφοδοτείται από αυτό.

(2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στον παρόντα Νόμο και οι οποίοι δεν ερμηνεύονται διαφορετικά σε αυτόν, έχουν την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011.

(3)(α) Στον παρόντα Νόμο και στις δυνάμει αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές διοικητικές πράξεις οποιαδήποτε αναφορά σε νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Οδηγία, Κανονισμό ή Απόφαση, σημαίνει την εν λόγω πράξη, όπως αυτή εκάστοτε διορθώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίστανται, εκτός εάν προκύπτει διαφορετική έννοια από το κείμενο.

(β) Στον παρόντα Νόμο και στις δυνάμει αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές διοικητικές πράξεις οποιαδήποτε αναφορά σε νόμο ή κανονιστική διοικητική πράξη σημαίνει τον εν λόγω νόμο ή κανονιστική διοικητική πράξη, εκτός εάν προκύπτει διαφορετική έννοια από το κείμενο.

183(I)/2004	103(I)/2006	219(I)/2012	148(I)/2018	103(I)/2020	128(I)/2021
95(I)/2026					

Σκοπός

3.(1) Ο παρών Νόμος προνοεί για τη ρύθμιση της αγοράς φυσικού αερίου στη Δημοκρατία και μεταξύ άλλων θεσπίζει τους κανόνες για τη μεταφορά, διανομή, προμήθεια και αποθήκευση του φυσικού αερίου και προσδιορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα του φυσικού αερίου, την πρόσβαση στην αγορά, την εκμετάλλευση των δικτύων και τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης αδειών μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και αποθήκευσης φυσικού αερίου.

(2) Οι κανόνες που θεσπίζονται με τον παρόντα Νόμο για το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του ΥΦΑ, ισχύουν αδιακρίτως και για το βιοαέριο και το αέριο που παράγεται από βιομάζα ή άλλα είδη αερίου, εφόσον τα αέρια αυτά είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο σύστημα φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού.

183(I)/2004	219(I)/2012
-----------------------------	-----------------------------

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

Εξουσίες, καθήκοντα και ανεξαρτησία της ΡΑΕΚ

4. [Διαγράφηκε]

Ιστορικό Τροποποιήσεων	183(I)/2004	219(I)/2012	128(I)/2021
------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Γραφείο της ΡΑΕΚ

5. [Διαγράφηκε]

Ιστορικό Τροποποιήσεων	183(I)/2004	128(I)/2021
------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Γενικοί Στόχοι της ΡΑΕΚ

6.-(1) Κατά την ενάσκηση των καθηκόντων που της παρέχονται δυνάμει του παρόντος Νόμου και σε σχέση με την αγορά φυσικού αερίου, η ΡΑΕΚ ενεργεί κατά τρόπο ώστε -

(α) Δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του άρθρου 22 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021, να διασφαλίζει την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού στον τομέα της μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και αποθήκευσης του φυσικού αερίου,

(β) να προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών,

(γ) να διασφαλίζει την ικανοποίηση της εύλογης ζήτησης φυσικού αερίου,

(δ) να διασφαλίζει ότι, οι κάτοχοι άδειας είναι ικανοί να χρηματοδοτούν την επιχείρηση για την οποία εξασφαλίζεται άδεια,

(ε) να προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά εύρωστης και αποτελεσματικής αγοράς φυσικού αερίου,

(στ) να διασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια στην παροχή, ποιότητα και αποτελεσματικότητα στην παροχή φυσικού αερίου,

(ζ) να μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος,

(η) να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των ευάλωτων πελατών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων και να μεριμνά ώστε να υπάρχουν επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των ευάλωτων πελατών,

(θ) να ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη σε σχέση με τη μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αποθήκευση και χρήση του φυσικού αερίου,

(ι) να συμβουλεύει τον Υπουργό σε θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου και για τα οποία είτε κρίνει η ίδια αναγκαίο είτε δυνατό να παραπεμφθούν σ'αυτή από τον Υπουργό ή τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(ια) να εξασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου λειτουργούν με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικά βιώσιμης αγοράς φυσικού αερίου και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους·

(ιβ) να διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου βελτιστοποιούν τη χρήση φυσικού αερίου, για παράδειγμα με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης ή την εισαγωγή έξυπνων συστημάτων μέτρησης ή ευφυών δικτύων, όπου αρμόζει·

(ιγ) να προωθεί και να διευκολύνει τη συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων σε περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακά ζητήματα με στόχο τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς και την εξασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού, και να ενισχύει τη συνεκτικότητα και να εξασφαλίζει τη συμβατότητα του νομικού, ρυθμιστικού και τεχνικού πλαισίου τους και να διευκολύνει την ενσωμάτωση των απομονωμένων συστημάτων που δημιουργούν νησίδες φυσικού αερίου, που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Ένωση·

(ιδ) να προωθήσει, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό, τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών και την Επιτροπή, μια ανταγωνιστική, ασφαλή και περιβαλλοντικά βιώσιμη εσωτερική αγορά φυσικού αερίου εντός της Ένωσης και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Ένωση, και να διασφαλίσει κατάλληλες συνθήκες για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων αερίου, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους·

(ιε) να προωθήσει την ανάπτυξη περιφερειακών αγορών εντός της Ένωσης που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη του στόχου της παραγράφου (ιδ)·

(ιστ) να προωθήσει την κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο φυσικού αερίου μεταξύ κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου διασυνοριακού δυναμικού μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τη ροή φυσικού αερίου σε ολόκληρη την Ένωση·

(ιζ) να συμβάλει στη διασφάλιση, με τον πλέον αποδοτικό από άποψη κόστους τρόπο, της ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων χωρίς διακρίσεις, προσανατολισμένων προς τον καταναλωτή, και προώθηση της επάρκειας των συστημάτων και, σύμφωνα με τους στόχους γενικής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης, καθώς, επίσης, και της ενσωμάτωσης της ευρείας και μικρής κλίμακας παραγωγής φυσικού αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της διανεμόμενης παραγωγής, τόσο στα δίκτυα μεταφοράς όσο και στα δίκτυα διανομής·

(ιη) να διευκολύνει την πρόσβαση νέου παραγωγικού δυναμικού στο δίκτυο, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων στην αγορά και φυσικού

αερίου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

(ιθ) να εξασφαλίσει την προσφορά κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και τους χρήστες δικτύου, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των επιδόσεων των δικτύων και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς·

(ιθ1) να διασφαλίζει την κατάργηση των κινήτρων στα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής που αποβαίνουν σε βάρος της ενεργειακής απόδοσης της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και του εφοδιασμού αερίου·

(ιθ2) να ενθαρρύνει τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής να αναπτύσσουν καινοτόμες λύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των υφιστάμενων και των μελλοντικών συστημάτων μέσω κανονισμών που βασίζονται σε κίνητρα, σύμφωνα με τις τιμολογιακές αρχές που θεσπίζονται με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789·

(κ) να υποβοηθήσει την επίτευξη υψηλών προτύπων δημόσιας υπηρεσίας για το φυσικό αέριο, να συμβάλει στην προστασία των ευάλωτων πελατών και να συμβάλει στη συμβατότητα των απαραίτητων διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων, ώστε να μπορεί ο πελάτης να αλλάζει προμηθευτή· και

(λ) να εξασφαλίσει ότι οι πελάτες ωφελούνται από την αποδοτική λειτουργία των εθνικών αγορών, προαγωγή του ουσιαστικού ανταγωνισμού και συμβολή στη διασφάλιση της ουσιαστικής προστασίας των καταναλωτών.

(2) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η PAEK λαμβάνει δεόντως υπόψη τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφελείας που δυνατό να τεθούν δυνάμει του άρθρου 39 και λαμβάνει τέτοια μέτρα ώστε να υπάρχει συμμόρφωση με τις εν λόγω Υποχρεώσεις, τα δε μέτρα αυτά, κοινοποιεί στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 41.

(3) Αποτελεί καθήκον της PAEK -

(α) Να διασφαλίζει και δημοσιοποιεί μέτρα, τα οποία δυνατό να ληφθούν δυνάμει του άρθρου 42 σε περίπτωση απρόβλεπτης κρίσης στην αγορά ενέργειας ή όταν απειλείται η ασφάλεια προσώπων, έργων ή εγκαταστάσεων ή της ακεραιότητας του δικτύου,

(β) [Διαγράφηκε],

(γ) να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών με σκοπό την προώθηση της περιφερειακής και διμερούς αλληλεγγύης. Η συνεργασία αυτή αφορά καταστάσεις που συνεπάγονται ή ενδέχεται να συνεπάγονται βραχυπρόθεσμα σοβαρή διαταραχή του εφοδιασμού που να επηρεάζει κράτος μέλος και περιλαμβάνει:

(i) συντονισμό των εθνικών μέτρων έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στο άρθρο 10 του Κανονισμού 994/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο·

(ii) προσδιορισμό και, όταν είναι αναγκαίο, ανάπτυξη ή αναβάθμιση των διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου· και

(iii) προϋποθέσεις και πρακτικούς όρους παροχής αμοιβαίας συνδρομής.

(4) Η PAEK ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον Κανονισμό σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο 994/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

(4A) Η PAEK ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, και ιδίως των απαγορεύσεων και υποχρεώσεων που προνοεί ο εν λόγω Κανονισμός.

(5) Η PAEK, κατά την άσκηση των προβλεπόμενων στον παρόντα Νόμο ρυθμιστικών της καθηκόντων, εφαρμόζει, σύμφωνα με το άρθρο 6 του περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου, την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στις αποφάσεις της για τη λειτουργία των υποδομών αερίου, περιλαμβανομένων των αποφάσεών της για τα τιμολόγια του δικτύου και λαμβάνει υπόψη την οικονομική αποδοτικότητα, την αποδοτικότητα του συστήματος και την ασφάλεια του εφοδιασμού, καθώς και την ενοποίηση της αγοράς, διασφαλίζοντας παράλληλα τους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και τη βιωσιμότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789.

183(I)/2004	219(I)/2012	148(I)/2018	103(I)/2020	128(I)/2021	95(I)/2026
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες της PAEK

7.-(1) Υπάγεται στην αρμοδιότητα της PAEK-

- (α) Η χορήγηση, έλεγχος, τροποποίηση, μεταβίβαση, αναστολή ή ανάκληση άδειας ή παροχή εξαίρεσης από άδεια που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος Νόμου,
- (β) η έγκριση των όρων και των προϋποθέσεων σύνδεσης και πρόσβασης στο δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων των διατιμήσεων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, των προϋποθέσεων και των διατιμήσεων για πρόσβαση στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ και αποθήκευσης,
- (γ) ο καθορισμός των κανόνων διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης, σε συνεννόηση με την ή τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών με τα οποία υπάρχει διασύνδεση,
- (δ) η θέσπιση ή η έγκριση μηχανισμών αντιμετώπισης της συμφόρησης δυναμικού στο δίκτυο φυσικού αερίου,
- (ε) η προστασία των καταναλωτών φυσικού αερίου κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 40,
- (στ) η διαβούλευση με τον Υπουργό κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 43(4) για λήψη απόφασης αναφορικά με αίτηση που υποβάλλεται από επιχείρηση φυσικού αερίου για προσωρινή παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 30,
- (ζ) η άρνηση χορήγησης άδειας για κατασκευή και εκμετάλλευση δικτύων αγωγών διανομής, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 14,
- (η) η ρύθμιση των διατιμήσεων, χρεώσεων και άλλων όρων και προϋποθέσεων που επιβάλλονται από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου για οποιαδήποτε προσφερόμενη υπηρεσία,
- (θ) η θέσπιση, δημοσίευση και θέση σε ισχύ Κανονισμών προδιαγραφών ποιότητας με τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου,
- (ι) η έκδοση Κανονισμών,
- (ια) η επίλυση διαφορών κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 36, 37 ή 40(1) ή (11),
- (ιβ) η λήψη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέτρων για τον έλεγχο και τη διαφάνεια, ώστε να αποφεύγεται τυχόν κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδιαίτερα σε βάρος των καταναλωτών,
- (ιγ) την σύσταση, τήρηση και διαχείριση Μητρώου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7B του παρόντος Νόμου.
- (ιδ) Ο έλεγχος της συμμόρφωσης των διαχειριστών των συστημάτων μεταφοράς και διανομής προς τις στοιχειώδεις προδιαγραφές για τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς και διανομής, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης, όπου εφαρμόζεται·
- (ιε) η εξασφάλιση της συμμόρφωσης των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και διανομής και, όπου συντρέχει περίπτωση, των ιδιοκτητών των συστημάτων, καθώς και όλων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τον παρόντα Νόμο και από κάθε άλλη συναφή νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυνοριακά θέματα·
- (ιστ) η συνεργασία για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών και με τον Οργανισμό· και όσον αφορά την υποδομή προς και από τρίτη χώρα, σε περίπτωση που το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο των κρατών μελών βρίσκεται στη Δημοκρατία, η συνεργασία με τις οικείες αρχές της τρίτης χώρας κατόπιν διαβούλευσης με τις ρυθμιστικές αρχές άλλων οικείων κρατών μελών, με σκοπό να διασφαλίσουν ότι, όσον αφορά την εν λόγω υποδομή, η Οδηγία 2009/73/ΕΚ εφαρμόζεται με συνέπεια στο έδαφος των κρατών μελών·
- (ιζ) η συμμόρφωση προς τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις του Οργανισμού και της Επιτροπής και η υλοποίησή τους·
- (ιη) η ετήσια υποβολή έκθεσης προς τον Υπουργό, τον Οργανισμό και την Επιτροπή σχετικά με τη δραστηριότητά της και την εκπλήρωση των καθηκόντων της·

Νοείται ότι, η αναφερόμενη στην παρούσα παράγραφο έκθεση αφορά όλα τα μέτρα που λήφθηκαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σε κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και περιλαμβάνεται, σε ειδικό τμήμα αυτής, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί σχετικά με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά τη λειτουργία των υποδομών αερίου, με εκτίμηση της συνολικής απόδοσης κατά τη λειτουργία των υποδομών αερίου και των μέτρων που εφαρμόζουν οι διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς και διανομής και στην οποία, κατά περίπτωση, διατυπώνει συστάσεις για βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης·

Νοείται περαιτέρω ότι, η ΠΑΕΚ καταθέτει αντίγραφο της αναφερόμενης στην παρούσα παράγραφο έκθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων και μεριμνά ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στην εν λόγω έκθεση·

(ιθ) η εξασφάλιση της μη ύπαρξης διασταυρούμενων επιδοτήσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, ΥΦΑ και προμήθειας·

(κ) η παρακολούθηση των επενδυτικών προγραμμάτων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και η παροχή, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγησης των επενδυτικών προγραμμάτων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς όσον αφορά τη συνέπειά τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιέχει συστάσεις για την τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων·

(κα) η παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τους κανόνες ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου και η αξιολόγηση των προηγούμενων επιδόσεων, καθώς και η έγκριση των προτύπων και των απαιτήσεων για την ποιότητα υπηρεσίας και εφοδιασμού ή τη συμβολή σε αυτό σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές·

(κβ) η παρακολούθηση του επιπέδου διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και η διασφάλιση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων φυσικού αερίου προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας·

(κγ) η παρακολούθηση του βαθμού και της αποτελεσματικότητας του ανοίγματος της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών φυσικού αερίου, των τιμών για τους οικιακούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων προπληρωμής, το ποσοστό αλλαγής προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής της παροχής, τα τέλη για την εκτέλεση των υπηρεσιών συντήρησης και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών. Η ΡΑΕΚ οφείλει να φέρει ενώπιον των οικείων αρχών ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·

(κδ) ο έλεγχος της εμφάνισης περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, μεταξύ δε άλλων, ρητρών αποκλειστικότητας, που θα μπορούσαν να εμποδίσουν μεγάλους μη οικιακούς πελάτες να συνάψουν σύμβαση ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές ή που μπορούν να περιορίσουν την επιλογή τους στο θέμα αυτό. Όπου αρμόζει, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού για τις πρακτικές αυτές·

(κε) ο σεβασμός της συμβατικής ελευθερίας όσον αφορά τις συμβάσεις προμήθειας με δυνατότητα διακοπής, καθώς και όσον αφορά τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις, υπό τον όρο ότι είναι συμβατές με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη νομοθεσία της Δημοκρατίας και συνεπείς προς τις πολιτικές της Ένωσης·

(κστ) η παρακολούθηση του χρόνου που χρειάζονται οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής για τη σύνδεση και τις επισκευές·

(κζ) η παρακολούθηση και η εξέταση των όρων πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες κατά τα προβλεπόμενα στο Μέρος VII του παρόντος Νόμου·

(κη) η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της εφαρμογής των μέτρων προστασίας των καταναλωτών, περιλαμβανομένων όσων αναφέρονται στο άρθρο 40·

(κθ) η δημοσίευση συστάσεων, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς το άρθρο 6(1)(ια), 6(1)(ιβ), 39, 40(2)(ix), 40(6) και 40(7), και η διαβίβαση τους στις αρμόδιες αρχές, όταν χρειάζεται·

(λ) η εξασφάλιση της πρόσβασης σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός εύληπτου εναρμονισμένου μορφότυπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και την ταχεία πρόσβαση όλων των πελατών σε αυτά τα δεδομένα σύμφωνα με την παράγραφο (θ) του εδαφίου (2) του άρθρου 40·

(λα) η παρακολούθηση της εφαρμογής των κανόνων που αφορούν το ρόλο και τις αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009·

(λβ) η παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής των κριτηρίων βάσει των οποίων καθορίζεται κατά πόσον μια εγκατάσταση αποθήκευσης υπάγεται στο άρθρο 31, εδάφια (2), (3) και (4)·

(λγ) η παρακολούθηση της υλοποίησης των μέτρων διασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 6(3) και 42 και η συμβολή στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πλέον σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο·

(λδ) η έκδοση δεσμευτικών αποφάσεων για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου·

(λε) η έρευνα για τη λειτουργία των αγορών φυσικού αερίου και η λήψη αποφάσεων και η επιβολή των κατάλληλων, αναγκαίων και αναλογικών μέτρων για την προαγωγή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Εφόσον απαιτείται, η ΡΑΕΚ

δύνатаι επίσης να συνεργάζεται με την εθνική αρχή ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές χρηματαγοράς ή την Επιτροπή στη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το νόμο περί ανταγωνισμού·

(λστ) η απαίτηση πληροφοριών από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου χρήσιμες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης κάθε άρνησης για τη χορήγηση πρόσβασης σε τρίτο, και κάθε πληροφορίας για μέτρα που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση του δικτύου·

(λζ) η επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου οι οποίες δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τον παρόντα Νόμο ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ ή του Οργανισμού ή η πρόταση σε αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλλει τις εν λόγω κυρώσεις. Η επιβολή ή η πρόταση επιβολής κυρώσεων μπορεί να είναι ύψους έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών του διαχειριστή ή έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, ανάλογα με την περίπτωση, για μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν από τον παρόντα Νόμο· και

(λη) η διάθεση κατάλληλων δικαιωμάτων διενέργειας ερευνών και συναφείς αρμοδιότητες να εντέλλονται τη διευθέτηση διαφορών.

(2)(α) Η ΡΑΕΚ είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:

(i) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ·

(ii) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης που πρέπει να παρέχονται με τον πλέον οικονομικό τρόπο και να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του συστήματος ώστε αυτοί να εξισορροπούν τη συνεισφορά και την κατανάλωσή τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης πρέπει να παρέχονται με τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια· και

(iii) την πρόσβαση σε διασυννοριακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης.

(β) Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγράφου (α) πιο πάνω δημοσιεύονται.

(γ) Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς, διανομής, ΥΦΑ και αποθήκευσης βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας.

(δ) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί τη διαχείριση συμφόρησης των εθνικών δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου, περιλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης της συμφόρησης. Προς τούτο, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή οι φορείς της αγοράς υποβάλλουν τους κανόνες τους για τη διαχείριση της συμφόρησης, περιλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας, στη ΡΑΕΚ. Η ΡΑΕΚ μπορεί να ζητήσει τροποποιήσεις αυτών των κανόνων.

(ε) Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και τις προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής, η ΡΑΕΚ έχει τη δυνατότητα να ορίσει ή να εγκρίνει προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσει για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή τις μεθοδολογίες.

(στ) Κάθε θιγόμενο μέρος που έχει δικαίωμα προσφυγής σχετικά με απόφαση για μεθοδολογίες που λήφθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή, σε περιπτώσεις που η ΡΑΕΚ έχει υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τα προτεινόμενα τιμολόγια ή τις προτεινόμενες μεθόδους, δύναται, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της πρότασης απόφασης, να υποβάλει προσφυγή για επανεξέταση. Η εν λόγω προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

(ζ) Οποιοδήποτε μέρος επιθυμεί να υποβάλει καταγγελία κατά διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ ή διανομής σε συνάρτηση με τις υποχρεώσεις των συγκεκριμένων διαχειριστών βάσει του παρόντος Νόμου, μπορεί να υποβάλλει την καταγγελία στη ΡΑΕΚ, η οποία, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης των διαφορών, εκδίδει απόφαση εντός δύο μηνών από την παραλαβή της καταγγελίας. Η περίοδος αυτή είναι δυνατόν να παραταθεί κατά δύο μήνες όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες. Η παραταθείσα περίοδος μπορεί να παραταθεί περαιτέρω, με τη σύμφωνη γνώμη του

καταγγέλλοντος. Η απόφαση της ΠΑΕΚ έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

(η) Η ΠΑΕΚ θεσπίζει κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των πελατών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά.

(θ) Στις περιπτώσεις μη τήρησης των κανόνων περί εμπιστευτικότητας όπως επιβάλλει ο παρών Νόμος, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διοικητικών μέτρων ή μέτρων ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές διατάξεις τους, κατά των υπεύθυνων φυσικών ή νομικών προσώπων.

(ι) Οι προσφυγές που αναφέρονται στις παραγράφους (ζ) και (ε) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου, δεν θίγουν τα δικαιώματα άσκησης προσφυγής δυνάμει του κοινοτικού ή/και του εθνικού δικαίου.

(ια) Οι αποφάσεις της ΠΑΕΚ είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και διαθέσιμες στο κοινό, ενώ παράλληλα προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

(ιβ) Ο Υπουργός εξασφαλίζει ότι υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί σε εθνικό επίπεδο δυνάμει των οποίων μέρος θιγόμενο από την απόφασή της έχει δικαίωμα προσφυγής σε φορέα ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη και από την κυβέρνηση.

(3) Η ΠΑΕΚ-

(α) επαληθεύει ότι η μεθοδολογία που χρησιμοποιούν οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και οι διαχειριστές συστημάτων διανομής για τον προγραμματισμό του δικτύου, την ανάπτυξη δικτύων και τις επενδύσεις αξιολογεί εναλλακτικές επιλογές στην ανάλυση κόστους-οφέλους και λαμβάνει υπόψη τα ευρύτερα οφέλη των λύσεων ενεργειακής απόδοσης, την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης και τις επενδύσεις σε στοιχεία ενεργητικού που συμβάλλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής:

Νοείται ότι, η ΠΑΕΚ δύναται να παρέχει μεθοδολογίες και καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης εναλλακτικών λύσεων στην ανάλυση κόστους-οφέλους σε στενή συνεργασία με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τους διαχειριστές συστημάτων διανομής, οι οποίοι μπορούν να μοιράζονται βασική τεχνική εμπειρογνωμοσύνη· και

(β) επαληθεύει την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των διαχειριστών συστημάτων διανομής κατά την έγκριση, την επαλήθευση ή την παρακολούθηση των έργων τους και των προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύου δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789.

(4) Η ΠΑΕΚ εξασφαλίζει ότι, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, οικονομικώς εύλογο και ανάλογο προς τη δυνητική εξοικονόμηση ενέργειας, παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς πελάτες φυσικού αερίου, ατομικοί μετρητές που αντικατοπτρίζουν επακριβώς την πραγματική κατανάλωση φυσικού αερίου του τελικού πελάτη και παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τον πραγματικό χρόνο χρήσης:

Νοείται ότι, οι ατομικοί μετρητές παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή όταν αντικαθίσταται υπάρχων μετρητής, εκτός εάν είναι τεχνικώς αδύνατο ή δεν είναι οικονομικώς αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ενέργειας:

Νοείται περαιτέρω ότι, οι ατομικοί μετρητές παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή όταν πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο, ή σε κτίριο που υφίσταται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο.

(5) Η ΠΑΕΚ δύναται, κατά την ενάσκηση των εξουσιών, αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της ως Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, να διενεργεί όλες τις απαραίτητες έρευνες και να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο και προς τούτο:

(α) Να έχει πρόσβαση σε οποιοδήποτε σχετικό, έγγραφο ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής του, και να λαμβάνει αντίγραφο του·

(β) να ζητά πληροφορίες από οποιοδήποτε εμπλεκόμενο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρεμβαίνουν διαδοχικά στη διαβίβαση των εντολών ή στην εκτέλεση των σχετικών πράξεων, καθώς επίσης των εντολών τους, και, εάν είναι αναγκαίο, να καλεί οποιοδήποτε από αυτά τα πρόσωπα ή εντολείς σε ακρόαση·

(γ) να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και έρευνες·

(δ) να εισέρχεται σε εγκαταστάσεις φυσικών και νομικών προσώπων, εξαιρουμένων των κατοικιών, για την κατάσχεση εγγράφων και δεδομένων οποιασδήποτε μορφής, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι τα έγγραφα ή τα δεδομένα που σχετίζονται με το αντικείμενο της επιθεώρησης ή της

έρευνας ενδέχεται να είναι κρίσιμα για τη στοιχειοθέτηση υπόθεσης εκμετάλλευσης εμπιστευτικής πληροφορίας ή χειραγώγησης της αγοράς, κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου·

(ε)να απαιτεί υπάρχοντα στοιχεία για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων·(στ)να απαιτεί τη διακοπή κάθε πρακτικής αντίθετης προς τον παρόντα Νόμο·

(ζ)να ζητά δικαστικά τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων·

(η)χωρίς επηρεασμό των εξουσιών της ΠΑΕΚ δυνάμει του άρθρου 7(1)(α), να ζητά από αρμόδιο δικαστήριο ή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στον περί Κατάχρησης της Αγοράς Νόμο, προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας·

(θ)να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή ενημέρωση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών που δημοσιοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, απαιτώντας από οποιοδήποτε πρόσωπο που δημοσίευσε ή διέδωσε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες τη δημοσίευση διορθωτικής δήλωσης.

(6) Κατά την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της ως Αρμόδια Αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, η ΠΑΕΚ ασκεί τις εξουσίες της:

(i) Απευθείας, ή

(ii) σε συνεργασία με άλλες αρχές, ή

(iii) με αίτηση προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές:

Νοείται ότι, η ΠΑΕΚ μπορεί, κατά περίπτωση, να ασκεί τις εξουσίες έρευνας, σε συνεργασία με τις οργανωμένες αγορές, τα συστήματα αντιστοίχισης των εντολών ή άλλα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διεκπεραιώνουν συναλλαγές.

183(I)/2004	103(I)/2006	219(I)/2012	148(I)/2018	103(I)/2020	128(I)/2021
95(I)/2026					

Ρυθμιστικές αποφάσεις και αποφάσεις

7Α.-(1) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της η ΠΑΕΚ δύναται-

(α) να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, με τις οποίες να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά φυσικού αερίου και ποιες από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου θα δεσμεύονται από μια τέτοια ρυθμιστική απόφαση,

(β) να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις με τις οποίες να καθορίζει τον τρόπο εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις:

(i) απαγόρευσης εκμετάλλευσης εμπιστευτικών πληροφοριών,

(ii) υποχρέωσης δημοσίευσης εμπιστευτικών πληροφοριών,

(iii) υποχρέωσης καταρτισμού και διαχείρισης καταλόγου κατόχων εμπιστευτικών πληροφοριών,

(iv) απαγόρευσης χειραγώγησης της χονδρικής αγοράς ενέργειας,

(v) υποχρεώσεων των συμμετεχόντων στην αγορά,

(vi) εφαρμογής των απαγορεύσεων καταχρηστικών πρακτικών στη χονδρική αγορά ενέργειας,

(γ) να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες προς τους συμμετέχοντες στην αγορά για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος προβλέπεται στον παρόντα Νόμο και/ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή είναι δεκτικό καθορισμού,

(δ) να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

(2) Προτού λάβει οποιαδήποτε ρυθμιστική απόφαση, η ΠΑΕΚ -

(α) συμβουλευέται οποιαδήποτε επειχείρηση φυσικού αερίου, συμμετέχοντα στην αγορά, αιτητή για χορήγηση έκδοσης άδειας ή άλλο ενδιαφερόμενο πρόσωπο σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα με το οποίο σχετίζεται η ρυθμιστική απόφαση, και

(β) δημοσιεύει προσχέδιο της ρυθμιστικής απόφασής της με το οποίο καλεί τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, συμμετέχοντα στην αγορά, αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια στα πλαίσια διαβούλευσης.

(3) Κάθε προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης, ρυθμιστική απόφαση ή απόφαση που λαμβάνεται από τη ΠΑΕΚ δημοσιεύεται κατά τέτοιο τρόπο ως η ΠΑΕΚ κρίνει κατάλληλο για να καταστεί δυνατή η γνωστοποίησή της στους ενδιαφερόμενους.

103(I)/2006 219(I)/2012 148(I)/2018

Σύσταση, τήρηση και διαχείριση Μητρώου

7Β.-(1) Η ΠΑΕΚ συστήνει, τηρεί και διαχειρίζεται Μητρώο δυνάμει του άρθρου 7(ιγ), στο οποίο καταχωρίζονται τα ακόλουθα:

- (α) ο αριθμός πρωτοκόλλησης της αίτησης για παροχή άδειας, τροποποίησης, μεταβίβασης ή εξαίρεσης από άδεια·
- (β) η ημερομηνία υποβολής της αίτησης·
- (γ) η ημερομηνία εγγραφής της αίτησης στο Μητρώο·
- (δ) η επωνυμία της επιχείρησης φυσικού αερίου·
- (ε) η επωνυμία του εκπροσώπου της επιχείρησης φυσικού αερίου·
- (στ) ο αριθμός της αίτησης·
- (ζ) ο αριθμός της δοθείσας άδειας·
- (η) η εγκατεστημένη ετήσια ικανότητα παροχής αεριοποιημένου και αποσυμπιεσμένου φυσικού αερίου-προμήθεια αεριοποιημένου και αποσυμπιεσμένου φυσικού αερίου σε κυβικά μέτρα (m³)·
- (θ) το είδος της εγκατάστασης·
- (ι) η επαρχία, ο δήμος ή η κοινότητα στην οποία θα γίνει η εγκατάσταση, και περιγραφή της τοποθεσίας·
- (ια) οποιεσδήποτε τροποποιήσεις, αναστολές, ανακλήσεις ή μεταβιβάσεις αδειών ή εξαιρέσεις από την κατοχή άδειας.

(2) Οι κάτοχοι αδειών παρέχουν γραπτή συγκατάθεση στη ΠΑΕΚ για τη συμπερίληψη στο Μητρώο των στοιχείων που αναφέρονται στο εδάφιο (1).

103(I)/2006

Τέλη για επιθεώρηση και παροχή αντιγράφου του Μητρώου

7Γ.-(1) Η ΠΑΕΚ επιτρέπει την επιθεώρηση του Μητρώου αφού καταβληθεί τέλος τριανταπέντε ευρώ (€35) για κάθε επιθεώρηση.

(2) Η ΠΑΕΚ παραχωρεί πιστοποιημένα αντίγραφα του Μητρώου με την καταβολή τέλους ογδόντα πέντε ευρώ (€85) για κάθε πιστοποιημένη σελίδα του Μητρώου ή με την καταβολή εκατόν εβδομήντα ευρώ (€170) για την παραχώρηση πιστοποιημένου αντιγράφου ολόκληρου του Μητρώου.

103(I)/2006 219(I)/2012

Καθεστώς ρύθμισης διασυνοριακών θεμάτων

7Δ.-(1) Η ΠΑΕΚ διαβουλεύεται και συνεργάζεται στενά με άλλες ρυθμιστικές αρχές και κοινοποιεί εκατέρωθεν και στον Οργανισμό οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος Νόμου. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η λαμβάνουσα αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

(2) Η ΠΑΕΚ συνεργάζεται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για:

- (α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών συναλλαγών φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα κατάλληλου επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων προμήθειας στα διάφορα κράτη μέλη,

(β)το συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδίκων δικτύου για τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και άλλους φορείς της αγοράς, και

(γ)το συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση της συμφόρησης.

(3) Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με άλλες εθνικές ρυθμιστικές αρχές για την ενίσχυση της ρυθμιστικής συνεργασίας.

(4) Οι δράσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου εκτελούνται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

(5) Η ΡΑΕΚ μπορεί να διαβουλεύεται και να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών σχετικά με την εκμετάλλευση των υποδομών αερίου προς και από τρίτες χώρες προκειμένου να διασφαλίσει, όσον αφορά την εν λόγω υποδομή, τη συνεπή εφαρμογή του παρόντος Νόμου στο έδαφος και στα χωρικά ύδατα της Δημοκρατίας.

219(I)/2012 103(I)/2020

Συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές

7Ε-(1) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν τη γνώμη του Οργανισμού σχετικά με το αν η απόφαση της ΡΑΕΚ είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

(2) Η ΡΑΕΚ οφείλει να συμμορφωθεί με τη γνώμη του Οργανισμού εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή εφόσον θεωρεί ότι μια απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυνοριακό εμπόριο δεν συμμορφώνεται προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 715/2009 εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.

(4) Η ΡΑΕΚ συμμορφώνεται εντός δύο μηνών σε περίπτωση απόφασης της Επιτροπής να ανακαλέσει απόφαση της ΡΑΕΚ και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

219(I)/2012

Τήρηση αρχείων

7ΣΤ.-(1) Οι επιχειρήσεις προμήθειας υποχρεούνται να τηρούν στη διάθεση της ΡΑΕΚ, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και της Επιτροπής για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και παραγώγων του με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής, καθώς και με διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ.

(2) Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως οι κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, η ποσότητα, η ημερομηνία και η ώρα εκτέλεσης και οι τιμές συναλλαγής και ο τρόπος ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς και λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου και παραγώγων αερίου.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να αποφασίσει να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, υπό τον όρο ότι δεν κοινοποιούν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Το παρόν εδάφιο δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/39/ΕΚ.

(4) Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις συναλλαγές παραγώγων φυσικού αερίου των επιχειρήσεων προμήθειας με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, καθώς και με διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ, μόνον μετά την έκδοση από την Επιτροπή σχετικών κατευθυντηρίων γραμμών.

(5) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν δημιουργούν πρόσθετες υποχρεώσεις προς τις αρχές που αναφέρονται στο εδάφιο (1) για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ.

(6) Σε περίπτωση που οι αναφερόμενες στο εδάφιο (1) αρχές χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία παρέχουν στις αρχές αυτές τα δεδομένα που ζητούν.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

Υποχρέωση κατοχής άδειας

8.-(1) Δεν δύναται οποιοδήποτε πρόσωπο να προβαίνει στη διεξαγωγή οποιασδήποτε από τις πιο κάτω δραστηριότητες, χωρίς προηγουμένως να του έχει χορηγηθεί άδεια από τη ΡΑΕΚ, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου -

(α) Κατασκευή ή/και εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου ή/και εγκατάστασης αποθήκευσης ή/και δικτύων αγωγών, αγωγών και συναφών εξοπλισμών·

(β) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του ιδιοκτήτη εγκατάστασης φυσικού αερίου, ή/και εγκατάστασης αποθήκευσης, ή/και δικτύων αγωγών, αγωγών και συναφών εξοπλισμών·

(γ) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες της διαχείρισης συστήματος·

(δ) προμήθεια φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων και σε πελάτες χονδρικής·

(ε) προμήθεια φυσικού αερίου σε επιλέγοντες πελάτες·

(στ) προμήθεια φυσικού αερίου σε μη επιλέγοντες πελάτες·

(ζ) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του δικτύου εισαγωγής/αποθήκευσης/μεταφοράς/διανομής φυσικού αερίου·

(η) εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του ιδιοκτήτη του δικτύου εισαγωγής/αποθήκευσης/μεταφοράς/διανομής φυσικού αερίου.

(2) Η εξασφάλιση άδειας δυνάμει του παρόντος άρθρου, δεν απαλλάσσει τον κάτοχο άδειας από την υποχρέωση εξασφάλισης οποιασδήποτε άλλης έγκρισης ή άδειας που απαιτείται από οποιαδήποτε άλλη εθνική νομοθεσία και της υποχρέωσης συμμόρφωσής του με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις.

183(I)/2004 103(I)/2006 219(I)/2012

Αίτηση για χορήγηση άδειας

9. Οποιαδήποτε αίτηση για χορήγηση άδειας δυνάμει του άρθρου 8, υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τρόπο που καθορίζεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 43(2)(α) και συνοδεύεται από τέτοιες πληροφορίες, που δυνατό να καθορίζουν οι προαναφερόμενοι Κανονισμοί και από τέλη που καθορίζονται σύμφωνα με τους εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμούς που αφορούν τα τέλη και εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2)(ζ).

183(I)/2004 103(I)/2006 219(I)/2012

Εξέταση αίτησης και χορήγηση άδειας

10. Κατά την εξέταση αίτησης για χορήγηση άδειας, η ΡΑΕΚ ακολουθεί τη διαδικασία που καθορίζουν οι Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2)(α) και λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια και οποιεσδήποτε άλλες οδηγίες, που ο Υπουργός δύναται να δημοσιεύει από καιρό σε καιρό και αφορούν την κυβερνητική πολιτική:

(α) Την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των δικτύων φυσικού αερίου,

(β) την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος,

(γ) το χώρο εγκατάστασης ενός εργοστασίου ή τερματικού σταθμού επεξεργασίας ή τελικού παράκτιου σταθμού εκφόρτωσης υγροποιημένου φυσικού αερίου,

(δ) τις δυνατότητες του αιτητή, περιλαμβανομένων των τεχνικών και οικονομικών του δυνατοτήτων,

(ε) την αποδοτική χρήση ενέργειας στα πλαίσια της οικονομικής αποτελεσματικότητας, και

(στ) τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 39.

(ζ) τη σημασία του έργου για την αγορά φυσικού αερίου, όπου αρμόζει

Όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί αδειών

11.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), άδεια που χορηγείται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο δυνατό να περιλαμβάνει τέτοιους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς, τους οποίους η ΠΑΕΚ ήθελε θεωρήσει αναγκαίους υπό τις περιστάσεις, νοουμένου ότι οι όροι αυτοί καθορίζονται από τους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς και δεν δημιουργούν ή επιτρέπουν οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ των κατόχων άδειας.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), άδεια που χορηγείται δυνάμει του παρόντος Νόμου, περιλαμβάνει οπωσδήποτε όρους που καθορίζουν ότι:

(α) Η άδεια υπόκειται σε τροποποίηση προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με οποιαδήποτε τροποποίηση του Νόμου,

(β) ο κάτοχος άδειας καταβάλλει τα τέλη που καθορίζονται σε Κανονισμούς,

(γ) ο κάτοχος άδειας τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μια από τις δραστηριότητες για τις οποίες απαιτείται η κατοχή άδειας δυνάμει του άρθρου 8(1).

(3) Ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, άδεια που χορηγείται δυνάμει του παρόντος Νόμου δύναται να περιλαμβάνει όρους που να προνοούν ότι η εν λόγω άδεια θα τροποποιηθεί ανάλογα ή θα ανακληθεί σε περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο λάβει οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες στα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 44 αποφάσεις ή/και σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών που εκδίδει το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει του εδαφίου (5) του άρθρου 44.

183(I)/2004 219(I)/2012

Άδειες

12.-(1) Άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το Νόμο αυτό, τροποποιείται ή ανακαλείται ή αναστέλλεται ή μεταβιβάζεται ή παρατείνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται σε σχετικούς επί τούτου Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 47.

(2) Ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, η ΠΑΕΚ δύναται προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με εκδοθείσα δυνάμει των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 44 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ή/και με τις διατάξεις των Κανονισμών, που εκδίδει το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει του εδαφίου (5) του άρθρου 44, να τροποποιήσει ανάλογα ή να ανακαλέσει οποιαδήποτε χορηγηθείσα δυνάμει του παρόντος Νόμου άδεια.

183(I)/2004 103(I)/2006 219(I)/2012

Παράβαση άδειας

13.-(1) Σε περίπτωση που η ΠΑΕΚ έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι ο κάτοχος άδειας παραβιάζει ή πιθανό να παραβιάζει όρο ή προϋπόθεση της άδειας, δύναται να εκδίδει και να επιδίδει ειδοποίηση στον κάτοχο της άδειας, η οποία θα διαλαμβάνει τ' ακόλουθα:

(α) Τον όρο ή την προϋπόθεση που η ΠΑΕΚ κρίνει ότι παραβιάζεται ή δυνατό να παραβιάζεται από τον κάτοχο της άδειας,

(β) τις πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες κατά τη γνώμη της ΠΑΕΚ δυνατό να συνιστούν ή δυνατό ν' αποτελέσουν παράβαση του σχετικού όρου ή της σχετικής προϋπόθεσης, και

(γ) τη χρονική περίοδο, η οποία δεν θα είναι μικρότερη των 30 ημερών από την έκδοση της ειδοποίησης, μέσα

στην οποία μπορούν να υποβληθούν γραπτώς ενστάσεις και παραστάσεις.

(2) Η ΠΑΕΚ εξετάζει τις παραστάσεις και ενστάσεις που υποβάλλονται δυνάμει του εδαφίου 1(γ) και ενημερώνει γραπτώς τους ενδιαφερόμενους για το αποτέλεσμα της εν λόγω εξέτασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

(3) Κατά την εξέταση, που γίνεται δυνάμει του εδαφίου (2), η ΠΑΕΚ έχει τη δυνατότητα να εκδίδει διάταγμα με το οποίο να επιβάλλει στον κάτοχο άδειας να λάβει τέτοια μέτρα, τα οποία κρίνει αναγκαία για την επανόρθωση της παράβασης ή για την αποτροπή μελλοντικής παράβασης.

(4) Σε περίπτωση που ο κάτοχος άδειας παραβιάζει οποιοδήποτε όρο, προϋπόθεση ή περιορισμό της εν λόγω άδειας ή παραλείπει να συμμορφωθεί με διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (3), η ΡΑΕΚ δύναται -

(α) να επιβάλει σ' αυτόν:

(i) διοικητικό πρόστιμο ύψους μέχρι το δέκα τις εκατόν (10%) των ακαθάριστων εσόδων που πραγματοποίησε κατά το έτος μέσα στο οποίο διενεργήθηκε η παράβαση ή κατά το αμέσως προηγούμενο έτος κατά το οποίο διενεργήθηκε η παράβαση, οποιοδήποτε ποσό είναι μεγαλύτερο, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης και το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από χίλια επτακόσια (1700) ευρώ·

(ii) επιπρόσθετα, σε περίπτωση που η παράβαση ή παράλειψη εξακολουθεί να υφίσταται, διοικητικό πρόστιμο από ογδόντα πέντε (85) έως οκτώ χιλιάδες πεντακόσια (8500) ευρώ για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης ή παράλειψης, ανάλογα με τη βαρύτητα αυτής·

(iii) σε περίπτωση που αποδεικνύεται ότι προσπορίστηκε αθέμιτο όφελος από την παράβαση, διοικητικό πρόστιμο ύψους μέχρι του διπλάσιου του οφέλους που αποδεδειγμένα αθέμιτα προσπορίστηκε από την εν λόγω παράβαση· ή/και

(β) να ανακαλέσει την άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών για την έκδοση αδειών φυσικού αερίου που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2)(α):

Νοείται ότι, αν με οποιοδήποτε τρόπο διαπιστωθεί παράβαση όρου, προϋπόθεσης ή περιορισμού άδειας ή τεχνικών κανόνων που έχουν ως αποτέλεσμα να θέσουν σε άμεσο κίνδυνο ζωές ή περιουσία, η ΡΑΕΚ δύναται να εκδώσει και επιδώσει αμέσως στον επηρεαζόμενο κάτοχο άδειας, διάταγμα αναστολής της άδειας για τόση χρονική περίοδο, όση θεωρήσει αναγκαία υπό τις περιστάσεις.

[183\(I\)/2004](#) [103\(I\)/2006](#) [219\(I\)/2012](#)

Άρνηση χορήγησης άδειας

14.-(1) Με την επιφύλαξη του άρθρου 35, η ΡΑΕΚ δύναται να αρνείται τη χορήγηση οποιασδήποτε νέας άδειας για κατασκευή και εκμετάλλευση δικτύου αγωγών διανομής σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περιοχή, εφόσον με βάση τις ήδη χορηγηθείσες άδειες, έχει ήδη κατασκευαστεί ή προβλέπεται να κατασκευαστεί εκεί σε εύλογο χρονικό διάστημα, τέτοιο δίκτυο αγωγών και εφόσον η υπάρχουσα ή η προβλεπόμενη μεταφορική δυναμικότητα δεν έχει κορεστεί ή δεν προβλέπεται να κορεστεί σε εύλογο χρονικό διάστημα.

(2) Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ αρνείται τη χορήγηση άδειας σύμφωνα με το εδάφιο (1) ή αρνείται τη χορήγηση οποιασδήποτε άδειας που αναφέρεται στο άρθρο 8(1), πρέπει μέσα σε 30 μέρες, να ειδοποιεί γραπτώς τον αιτητή για τους λόγους της άρνησης και να κοινοποιεί το συντομότερο, αντίγραφο της ειδοποίησης στην Επιτροπή για ενημέρωση.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Τεχνικοί κανόνες σχεδιασμού και λειτουργίας φυσικού αερίου και υγροποιημένου φυσικού αερίου

15.-(1) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει τον καθορισμό κριτηρίων τεχνικής ασφάλειας και την ετοιμασία και τη δημοσίευση τεχνικών κανόνων, που ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και λειτουργίας για τη σύνδεση με το δίκτυο εγκαταστάσεων ΥΦΑ, εγκαταστάσεων αποθήκευσης, άλλων δικτύων μεταφοράς ή διανομής και απευθείας γραμμών φυσικού αερίου.

(2) Οι τεχνικοί κανόνες διασφαλίζουν τη λειτουργικότητα των συστημάτων και είναι αντικειμενικοί και αμερόληπτοι.

(3) Οι τεχνικοί κανόνες εκδίδονται σε μορφή που ήθελε καθορίσει η ΡΑΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες συστάσεις δυνατόν να προβεί ο Οργανισμός για την επίτευξη συμβατότητας των κανόνων αυτών και κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ IV ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΓΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Διορισμός και καθήκοντα του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης και ΥΦΑ

16.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 27, το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από διαβουλεύσεις με την ΡΑΕΚ, ορίζει ή απαιτεί από τις επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις μεταφοράς, εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή εγκαταστάσεις ΥΦΑ, να ορίζουν, για χρονική περίοδο που

καθορίζεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, λαμβανομένης υπόψη της απόδοσης και της οικονομικής ισορροπίας, ένα ή περισσότερους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς ή/και αποθήκευσης ή/και εγκαταστάσεων ΥΦΑ, που είναι υπεύθυνοι για τη λειτουργία, διασφάλιση της συντήρησης και την ανάπτυξη των εγκαταστάσεων μεταφοράς, αποθήκευσης και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ.

(2) Κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και εγκαταστάσεων ΥΦΑ-

(α) Εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει, υπό οικονομικά αποδοτικές συνθήκες, ασφαλείς, αξιόπιστες και αποτελεσματικές εγκαταστάσεις μεταφοράς, αποθήκευσης, εγκαταστάσεις ΥΦΑ, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την εξασφάλιση των κατάλληλων μέσω για την τήρηση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας,

(β) δεν μεροληπτεί μεταξύ των χρηστών του συστήματος ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, κυρίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων,

(γ) παρέχει σε κάθε άλλο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, σε κάθε άλλο διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης, σε κάθε άλλο διαχειριστή συστήματος ΥΦΑ, σε κάθε άλλο διαχειριστή συστήματος διανομής, επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι, η μεταφορά και η αποθήκευση φυσικού αερίου δύνανται να πραγματοποιούνται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου συστήματος, και

(δ) παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα.

(3) Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς θεσπίζουν κανόνες για την εξισορρόπηση του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του συστήματος τους σε περίπτωση έλλειψης ενεργειακής ισορροπίας, οι οποίοι είναι αντικειμενικοί, βάσει των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο (19) του παρόντος Νόμου διαφανείς και αμερόληπτοι.

(4) Οι διατιμήσεις, οι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστήματος καταρτίζονται με αμερόληπτο τρόπο και εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ πριν από τη δημοσίευσή τους και θέση τους σε ισχύ.

(5) Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δημιουργεί επαρκή διασυνδυαστική ικανότητα, εφόσον κάτι τέτοιο είναι τεχνικά εφικτό, με στόχο την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής υποδομής μεταφοράς, ώστε να ανταποκρίνεται σε όλα τα οικονομικά λογικά και τεχνικά αιτήματα ικανότητας, και λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια του εφοδιασμού σε φυσικό αέριο.

(6)(α) Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς εφαρμόζει στις αποφάσεις του για τον προγραμματισμό του δικτύου, την ανάπτυξη των δικτύων και τις επενδύσεις, την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου.

(β) Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς παρακολουθεί και ποσοτικοποιεί τον συνολικό όγκο των απωλειών του δικτύου μεταφοράς και, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, λαμβάνει μέτρα για τη βελτιστοποίηση του δικτύου μεταφοράς και τη βελτίωση της αποδοτικότητας του, ενημερώνοντας τη ΡΑΕΚ για τα μέτρα που λήφθηκαν και την εξοικονόμηση ενέργειας που προσδοκάται μέσω της μείωσης των απωλειών δικτύου.

(γ) Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς αξιολογεί τα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά το υφιστάμενο σύστημα μεταφοράς και βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση κατά τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των υποδομών, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων.

183(I)/2004 219(I)/2012 95(I)/2026

Ελάχιστα ποσά επενδύσεων

17. Οι διαχειριστές του συστήματος μεταφοράς διανομής/ΥΦΑ/αποθήκευσης ανταποκρίνονται στα ελάχιστα επίπεδα επενδύσεων για τη συντήρηση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς, του συστήματος διανομής και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ και αποθήκευσης αντίστοιχα με την επιφύλαξη της παραγράφου (λε) του εδαφίου (1) του άρθρου 7 συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

183(I)/2004 219(I)/2012

Ανεξαρτησία διαχειριστών συστήματος μεταφοράς

18.-(1) Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον ως προς την οργάνωση και τη λήψη των αποφάσεων του, από άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τη μεταφορά, χωρίς να απαιτείται διαχωρισμός του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος μεταφοράς από την κάθετα

ολοκληρωμένη επιχείρηση. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει κατά πόσο ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς θα είναι ανεξάρτητος ως προς τη νομική μορφή.

(2) Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς η οποία αναφέρεται στο εδάφιο (1), εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια, η συμμόρφωση προς τα οποία ελέγχεται από τη ΡΑΕΚ:

(α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς δεν συμμετέχουν σε εταιρικές δομές της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου, οι οποίες είναι υπεύθυνες, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής, διανομής, ΥΦΑ, αποθήκευσης και της προμήθειας φυσικού αερίου·

(β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα,

(γ) ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς διαθέτει αποτελεσματικά δικαιώματα λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, σε σχέση με τα πάγια στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λειτουργία, τη συντήρηση ή την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς:

Νοείται ότι, η ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, που εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εμποτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση όσον αφορά την απόδοση των πόρων του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς δεν δύναται να εμποδίζεται από τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο (γ):

Νοείται περαιτέρω ότι, η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση μετά από διαβούλευση με το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς υποβάλλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσω του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και τα συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς αλλά δεν δύναται να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου·

(δ) ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς-

(i) καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης το οποίο

(iα) αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά, και διασφαλίζει την δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος· και

(iβ) καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των εργαζομένων προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω στόχος·

(ii) υποβάλλει στη ΡΑΕΚ ετήσια έκθεση, στην οποία περιγράφονται τα μέτρα συμμόρφωσης που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται.

183(I)/2004 219(I)/2012

Εξισορρόπηση φορτίου και αντιστάθμιση αερίου λειτουργίας

19.-(1) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στην αγορά όλων των συντελεστών της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων στην αγορά, απαιτείται η εφαρμογή μηχανισμών εξισορρόπησης οι οποίοι καθορίζονται ή εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ και δεν επιβάλλουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος. Για σκοπούς εφαρμογής μηχανισμών εξισορρόπησης, η ΡΑΕΚ:

(α) είναι υπεύθυνη για την καθιέρωση των διαφανών και βασιζόμενων στην αγορά μηχανισμών εφοδιασμού και αγοράς φυσικού αερίου που είναι αναγκαίοι στο πλαίσιο των απαιτήσεων εξισορρόπησης·

(β) εγκρίνει τα τιμολόγια εξισορρόπησης και διασφαλίζει ότι δεν επιβάλλουν διακρίσεις και ότι αντικατοπτρίζουν το κόστος·

(γ) καθορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους και λαμβάνει μέτρα για την παροχή κατάλληλων κινήτρων για την εξισορρόπηση της εισροής και άντλησης αερίου και για να μην τεθεί σε κίνδυνο η αξιοπιστία, ασφάλεια και αποδοτική λειτουργία του συστήματος·

(δ) καθορίζει τα κριτήρια και τη μεθοδολογία με την οποία εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση η ισορροπία μεταξύ των παραδόσεων και παραλαβών φυσικού αερίου στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής από τους χρήστες του συστήματος.

(2) Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς και οι διαχειριστές συστήματος διανομής εξασφαλίζουν την εξισορρόπηση φορτίου, λαμβανομένων υπόψη των απωλειών στο σύστημα μεταφοράς και διανομής και των αποθηκευμένων ποσοτήτων στο σύστημα μεταφοράς, με σκοπό την αξιόπιστη, ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του συστήματος.

(3) Οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς, προμηθεύονται την ενέργεια που χρησιμοποιούν για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες και οι οποίες ελέγχονται από τη ΡΑΕΚ.

(4) Η ΡΑΕΚ καθορίζει τους όρους, τις προϋποθέσεις, τα κριτήρια και τη μεθοδολογία της αντιστάθμισης αερίου λειτουργίας. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς υποχρεούται, στην αντιστάθμιση του αερίου λειτουργίας του συστήματος μεταφοράς, το οποίο αντιπροσωπεύει την ίδια κατανάλωση φυσικού αερίου και τις φυσικές απώλειες φυσικού αερίου.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Υποχρέωση απορρήτου

20.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28 ή οποιασδήποτε άλλης νομικής υποχρέωσης για κοινοποίηση πληροφοριών, κάθε διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ και κάθε ιδιοκτήτης συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ, τηρεί το απόρρητο των εμπιστευτικών στοιχείων και πληροφοριών, οι οποίες περιέχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των εργασιών του. Συγκεκριμένα πρέπει να μην κοινοποιεί οποιεσδήποτε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής. Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των κανόνων για το διαχωρισμό των πληροφοριών, η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι ο ιδιοκτήτης του συστήματος μεταφοράς, περιλαμβανομένου του διαχειριστή συστήματος διανομής στην περίπτωση διαχειριστή συνδυασμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής, και τα λοιπά μέρη της επιχείρησης δεν χρησιμοποιούν κοινές υπηρεσίες, για παράδειγμα κοινή νομική υπηρεσία, με εξαίρεση τις αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες ή τις λειτουργίες πληροφορικής.

(2) Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ δεν καταχρώνται των εμπιστευτικών πληροφοριών και στοιχείων που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

(3) Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για έναν πραγματικό ανταγωνισμό και για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, δημοσιεύονται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Τεχνικές συμφωνίες που αφορούν την εκμετάλλευση αγωγών μεταφοράς

20Α. Ο παρών Νόμος δεν επηρεάζει την ελευθερία που διαθέτουν οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή άλλοι οικονομικοί παράγοντες να διατηρήσουν σε ισχύ ή να συνάψουν τεχνικές συμφωνίες επί θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία των αγωγών μεταφοράς μεταξύ της Δημοκρατίας και τρίτης χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο και τις σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ:

Νοείται ότι, οι συμφωνίες αυτές κοινοποιούνται στη ΡΑΕΚ.

[103\(I\)/2020](#)

ΜΕΡΟΣ V ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ

Διορισμός διαχειριστών συστήματος διανομής

21. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 27, το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από διαβουλεύσεις με τη ΡΑΕΚ, διορίζει ή ζητά από τις επιχειρήσεις που είναι ιδιοκτήτριες των συστημάτων διανομής να ορίζουν, για χρονικό διάστημα που καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ένα ή περισσότερους διαχειριστές συστήματος διανομής.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Καθήκοντα των διαχειριστών συστημάτων διανομής

22.-(1) Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται σε λογικά αιτήματα για τη διανομή αερίου και λειτουργεί, συντηρεί και αναπτύσσει κάτω από οικονομικά αποδεκτές συνθήκες ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποτελεσματικό δίκτυο, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

(2) Σε κάθε περίπτωση, ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδιαίτερα υπέρ των συνδεδεμένων μ' αυτόν επιχειρήσεων.

(3) Κάθε διαχειριστής συστήματος διανομής ή/και σε άλλο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς παρέχει σε κάθε άλλο διαχειριστή συστήματος διανομής ή/και σε άλλο διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης ή/και σε άλλο διαχειριστή συστήματος ΥΦΑ επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η μεταφορά και αποθήκευση του φυσικού αερίου διενεργείται κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία του διασυνδεδεμένου συστήματος.

(4) Ο διαχειριστής συστήματος διανομής παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.

(5) Οι διαχειριστές συστήματος διανομής θεσπίζουν κανόνες για την εξισορρόπηση του συστήματος διανομής φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του συστήματος διανομής για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας, οι οποίοι είναι αντικειμενικοί, διαφανείς, και αμερόληπτοι, βάσει των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο (19) του παρόντος Νόμου.

(6) Οι διατιμήσεις, οι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστήματος διανομής καταρτίζονται με αμερόληπτο τρόπο, ο οποίος αντικατοπτρίζει το κόστος, και εγκρίνονται από την ΠΑΕΚ πριν από τη δημοσίευσή τους και θέση τους σε ισχύ.

(7)(α) Ο διαχειριστής συστήματος διανομής εφαρμόζει στις αποφάσεις του για τον προγραμματισμό του δικτύου, την ανάπτυξη των δικτύων και τις επενδύσεις, την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμου.

(β) Ο διαχειριστής συστήματος διανομής παρακολουθεί και ποσοτικοποιεί τον συνολικό όγκο των απωλειών του δικτύου διανομής και, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, λαμβάνει μέτρα για τη βελτιστοποίηση του δικτύου διανομής και τη βελτίωση της αποδοτικότητας του, ενημερώνοντας τη ΠΑΕΚ για τα μέτρα που λήφθηκαν και την εξοικονόμηση ενέργειας που προσδοκείται μέσω της μείωσης των απωλειών δικτύου.

(γ) Ο διαχειριστής συστήματος διανομής αξιολογεί τα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά το υφιστάμενο σύστημα διανομής και βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση κατά τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των υποδομών, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων.

183(I)/2004 219(I)/2012 95(I)/2026

Καθήκοντα και υποχρεώσεις επιχειρήσεων φυσικού αερίου που διεξάγουν τη δραστηριότητα της προμήθειας

23.-(1) Κάθε επιχείρηση φυσικού αερίου που διεξάγει τη δραστηριότητα της προμήθειας υποχρεούται για την ασφαλή, επαρκή και καλού επιπέδου προμήθεια φυσικού αερίου προς τους πελάτες σε λογικές τιμές οι οποίες εγκρίνονται από τη ΠΑΕΚ.

(2) Λαμβανομένων υπόψη των προνοιών του άρθρου 40, κάθε επιχείρηση φυσικού αερίου που διεξάγει τη δραστηριότητα της προμήθειας υποχρεούται να:

(α) συνάπτει σύμβαση με τους πελάτες με δίκαιους και σαφώς γνωστούς εκ των προτέρων όρους. Όλες οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται από την επιχείρηση προμήθειας προς τους πελάτες πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης·

(β) προμηθεύει φυσικό αέριο καθορισμένης ποιότητας, για την αγορά του οποίου δύναται να συμβάλλεται με περισσότερους από έναν προμηθευτές, αξιοποιώντας τις διαθέσιμες υποδομές·

(γ) παρέχει στους πελάτες καλά επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου και των υπηρεσιών συντήρησης·

(δ) μην επιβαρύνει τον πελάτη για αλλαγή επιχείρησης προμήθειας φυσικού αερίου·

(ε) παρέχει στους πελάτες ευρεία επιλογή μεθόδων πληρωμής·

(στ) τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης·

(ζ) παρέχει στους πελάτες διαφανείς, θεμιτές και δίκαιες μεθόδους πώλησης·

(η) χορηγεί τα δεδομένα κατανάλωσης των πελατών, μετά από σχετική συναίνεση των εν λόγω πελατών, σε οποιαδήποτε άλλη αδειοδοτημένη από τη ΠΑΕΚ επιχείρηση προμήθειας·

(θ) δίδει στους πελάτες, τελικό εκκαθαριστικό, το αργότερο έξι εβδομάδες μετά την αλλαγή επιχείρησης προμήθειας·

(ι) δημοσιοποιεί ετησίως το Χάρτη Δικαιωμάτων του Πελάτη ο οποίος περιλαμβάνει με σαφήνεια τα δικαιώματα που απορρέουν από το άρθρο 40 του παρόντος Νόμου·

(3) Σε κάθε περίπτωση η επιχείρηση προμήθειας ειδοποιεί:

(α) σε εύλογο χρονικό διάστημα γραπτώς τους πελάτες σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και τους ενημερώνει για το δικαίωμα τερματισμού της σύμβασης·

(β) τους πελάτες για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μια κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ με διαφανή και κατανοητό τρόπο.

(4) Η επιχείρηση προμήθειας φυσικού αερίου έχει την υποχρέωση να ενημερώνει με διαφάνεια και να πληροφορεί γραπτώς τους πελάτες για τα ακόλουθα:

(α) ισχύουσες τιμές και τιμολόγια·

(β) συνθήκες όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση υπηρεσιών φυσικού αερίου·

(γ) δεδομένα κατανάλωσης, ο μορφότυπος των οποίων καθορίζεται από τη ΠΑΕΚ.

219(I)/2012 190(I)/2022

Ανεξαρτησία διαχειριστή συστήματος διανομής

24.-(1) Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διανομή, χωρίς να απαιτείται διαχωρισμός του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση.

(2) Για να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος διανομής, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια, η συμμόρφωση προς τα οποία ελέγχεται από τη ΠΑΕΚ -

(α) Τα πρόσωπα, που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση συστήματος διανομής, δεν δύνανται να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου, που είναι υπεύθυνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς και προμήθειας φυσικού αερίου,

(β) λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι, τα συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση συστήματος διανομής, λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να δρουν ανεξάρτητα,

(γ) ο διαχειριστής του συστήματος διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του συστήματος.

Για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο διαχειριστής του συστήματος διανομής διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους, τεχνικούς, οικονομικούς και υλικούς πόρους

Νοείται ότι, η ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, που εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση όσον αφορά την απόδοση των πόρων διαχειριστή συστήματος διανομής δεν δύναται να εμποδίζεται από τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο (γ):

Νοείται περαιτέρω ότι, η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δύναται να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή συστήματος διανομής και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης του διαχειριστή συστήματος διανομής, αλλά δεν δύναται να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου,

(δ) ο διαχειριστής συστήματος διανομής -

(i) καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο -

(ia) αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του

προγράμματος, και

(ιβ) περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των εργαζομένων προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω στόχος.

(ii) διαθέτει υπεύθυνο συμμόρφωσης, ο οποίος είναι πλήρως ανεξάρτητος και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή συστήματος διανομής για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, και ο οποίος υποβάλλει στη ΠΑΕΚ ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα συμμόρφωσης που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται.

(3) Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, η ΠΑΕΚ ή άλλοι αρμόδιοι φορείς παρακολουθούν τις δραστηριότητες του διαχειριστή του συστήματος διανομής, ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί την κάθετη ολοκλήρωσή του για να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συστημάτων διανομής με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύναται να καθορίσει ότι οι διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) και (3) δεν εφαρμόζονται στις ολοκληρωμένες επιχειρήσεις φυσικού αερίου, οι οποίες εξυπηρετούν λιγότερους από εκατό χιλιάδες πελάτες.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Υποχρέωση απορρήτου

25.-(1) Με την επιφύλαξη του άρθρου 28 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης για κοινοποίηση πληροφοριών, ο διαχειριστής συστήματος διανομής διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες περιέχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών, οι οποίες αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

(2) Κατά την αγορά ή την πώληση φυσικού αερίου από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής δεν καταχρώνται των εμπιστευτικών στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο δίκτυο.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#) [148\(I\)/2018](#)

Κλειστά συστήματα διανομής

26.-(1) Η ΠΑΕΚ δύναται να κατατάσσει ένα σύστημα, το οποίο διανέμει φυσικό αέριο σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό, εμπορικό ή κατανεμημένων υπηρεσιών χώρο και το οποίο, με την επιφύλαξη του εδαφίου (4), δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, εάν:

(α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφαλείας, οι δραστηριότητες ή η παραγωγική διεργασία των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες, ή

(β) το εν λόγω σύστημα διανέμει φυσικό αέριο κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή το διαχειριστή του συστήματος ή στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους.

(2) Η ΠΑΕΚ δύναται να εξαιρεί τον διαχειριστή ενός κλειστού συστήματος διανομής από την υποχρέωση των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 30, σύμφωνα με την οποία τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται πριν από τη θέση του σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 7.

(3) Όταν χορηγείται εξαίρεση δυνάμει του εδαφίου (2), τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους επανεξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο, 7 κατόπιν αιτήματος ενός χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής.

(4) Η παρεμπόμπουσα χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών με σύνδεση απασχόλησης ή άλλη συναφή σχέση με τον ιδιοκτήτη του συστήματος διανομής, τα οποία βρίσκονται στην περιοχή που εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν απαγορεύει τη χορήγηση εξαιρέσεων του εδαφίου (2).

[219\(I\)/2012](#)

Διορισμός διαχειριστή συνδυσασμένου συστήματος

27.-(1)(α) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 24 εδάφιο (1), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να διορίσει ένα μόνο πρόσωπο ως διαχειριστή συνδυσασμένου συστήματος μεταφοράς, ΥΦΑ, αποθήκευσης και διανομής, ο οποίος, από

άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, είναι ανεξάρτητος από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς, ΥΦΑ, αποθήκευσης και διανομής.

(β) Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν θα προβλέπει την υποχρέωση διαχωρισμού του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συνδυασμένου συστήματος από την/τις κάθετα ολοκληρωμένη/ες επιχείρηση/σεις.

(2) Για να διασφαλισθεί η ανεξαρτησία του διαχειριστή του συνδυασμένου συστήματος, εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια, η συμμόρφωση προς τα οποία ελέγχεται από την ΠΑΕΚ:

(α) Τα πρόσωπα, που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συνδυασμένου συστήματος δεν δύνανται να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου οι οποίες είναι υπεύθυνες, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου,

(β) λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων, που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συνδυασμένου συστήματος λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπον ώστε να είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία,

(γ) ο διαχειριστής του συνδυασμένου συστήματος διαθέτει ουσιαστικές εξουσίες λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση φυσικού αερίου, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του συστήματος. Για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών, ο διαχειριστής του συνδυασμένου συστήματος διαθέτει τους αναγκαίους, τεχνικούς, οικονομικούς και υλικούς πόρους.

Νοείται ότι, η ύπαρξη κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών, που εξασφαλίζουν ότι προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία έχει η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση εταιρεία όσον αφορά την απόδοση των πόρων διαχειριστή συνδυασμού συστήματος δεν δύναται να εμποδίζεται από τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο (γ):

Νοείται περαιτέρω ότι, η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δύναται να εγκρίνει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσο του διαχειριστή του συνδυασμένου συστήματος και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα χρέωσης του διαχειριστή του συνδυασμένου συστήματος, αλλά δεν δύναται να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών μεταφοράς και διανομής και εγκαταστάσεων αποθήκευσης και ΥΦΑ, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου,

(δ) ο διαχειριστής του συνδυασμένου συστήματος-

(i) καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο -

(ia) αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά, και διασφαλίζει τη δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος, και

(ιβ) περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των εργαζομένων προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω στόχος.

(ii) διαθέτει υπεύθυνο συμμόρφωσης, ο οποίος είναι πλήρως ανεξάρτητος και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή συνδυασμένου συστήματος για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, και ο οποίος υποβάλλει στη ΠΑΕΚ ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα συμμόρφωσης που έχουν ληφθεί, η οποία και δημοσιεύεται.

(3) Σε περίπτωση που ο διαχειριστής συνδυασμένου συστήματος αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, η ΠΑΕΚ ή άλλοι αρμόδιοι φορείς παρακολουθούν τις δραστηριότητες του διαχειριστή του συνδυασμένου συστήματος, ώστε να μην είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί την κάθετη ολοκλήρωσή του για να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, οι ανακοινώσεις και τα σήματα των διαχειριστών συνδεδεμένων συστημάτων με κάθετη ολοκλήρωση δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.

183(I)/2004 219(I)/2012

ΜΕΡΟΣ VI ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Διαφάνεια στους λογαριασμούς και εμπιστευτικότητα

28.-(1) Η ΠΑΕΚ, συμπεριλαμβανομένης και της αρμοδιότητας της ως αρχής για την επίλυση διαφορών σύμφωνα με τα άρθρα 36, 37 και 40(1) και (11), έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των

επιχειρήσεων φυσικού αερίου που τηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 29, τους οποίους χρειάζεται να ελέγχει κατά την εκτέλεση των δυνάμει του εδαφίου (1) καθηκόντων της.

(2) Η ΠΑΕΚ, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της δυνάμει του εδαφίου (1) διαφυλάσσει το απόρρητο των εμπιστευτικών πληροφοριών και στοιχείων.

183(I)/2004 219(I)/2012

Τήρηση ετήσιων λογαριασμών

29.-(1) Η ΠΑΕΚ μεριμνά και διασφαλίζει ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, τηρούνται σύμφωνα με τα εδάφια (2) έως (5) .

(2) Ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου καταρτίζουν, υποβάλλουν προς έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου.

(3) Οι επιχειρήσεις, οι οποίες δεν υποχρεούνται να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου, οφείλουν να τηρούν στην έδρα τους αντίγραφα στη διάθεση του κοινού.

(4)(α) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου τηρούν στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, ΥΦΑ και αποθήκευσης, όπως θα απαιτείτο εάν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, με σκοπό την αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού:

Νοείται ότι, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου τηρούν λογαριασμούς οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικά με το φυσικό αέριο, οι οποίες δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια, το ΥΦΑ και την αποθήκευση:

Νοείται περαιτέρω ότι, όπου ενδείκνυται, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, οι οποίες δεν σχετίζονται με το φυσικό αέριο.

(β) Στους λογαριασμούς που τηρούνται, δυνάμει της παραγράφου (α), καθορίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δικτύου μεταφοράς ή διανομής.

(5) Οι λογαριασμοί που αναφέρονται στο εδάφιο (4) περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.

(6) Οι επιχειρήσεις διευκρινίζουν, στα εσωτερικά τους λογιστικά, τους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και παθητικού, των δαπανών και εσόδων, καθώς και τους κανόνες απόσβεσης, με την επιφύλαξη των εφαρμοζόμενων δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας περί λογιστικής, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στο εδάφιο (4).

(7) Οι κανόνες που αναφέρονται στο εδάφιο (6), ελέγχονται από τη ΠΑΕΚ και μπορούν να τροποποιούνται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με την έγκριση της ΠΑΕΚ, οι δε τροποποιήσεις πρέπει να επισημαίνονται και να αιτιολογούνται δεόντως.

(8) Οι ετήσιοι λογαριασμοί παραθέτουν σε παράρτημα, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί με συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

(9) Ο έλεγχος που αναφέρεται στα εδάφια 2 και 3 ιδίως αφορά την τήρηση της υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και διασταυρούμενων επιδοτήσεων σύμφωνα με το εδάφιο (4).

183(I)/2004 219(I)/2012 148(I)/2018

Τήρηση εσωτερικών λογαριασμών από επιχειρήσεις φυσικού αερίου

29Α. Όταν οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου επωφελοούνται από παρέκκλιση από το άρθρο 29, βάσει των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 44, υποχρεούνται να τηρούν τουλάχιστον τους εσωτερικούς τους λογαριασμούς σύμφωνα με το άρθρο 29. Η ΠΑΕΚ μεριμνά και διασφαλίζει ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, τηρούνται σύμφωνα με τα εδάφια (2) έως (5) του άρθρου 29.

148(I)/2018

ΜΕΡΟΣ VII ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Πρόσβαση τρίτων

30.-(1) Η υλοποίηση του συστήματος πρόσβασης τρίτων στο σύστημα μεταφοράς και διανομής και στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, διασφαλίζεται βάσει δημοσιευμένων διατιμήσεων, οι οποίες ισχύουν για όλους τους χρήστες του συστήματος και εφαρμόζονται αντικειμενικά συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων προμήθειας και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του συστήματος.

(2) Οι εν λόγω διατιμήσεις πρέπει να εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ, πριν από την έναρξη ισχύος τους.

(3) Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς έχει πρόσβαση, εάν παρίσταται ανάγκη και προς το σκοπό της διεκπεραίωσης των αρμοδιοτήτων του, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με την διασυνорιακή μεταφορά, στο σύστημα άλλων διαχειριστών συστήματος μεταφοράς, βάση των ιδίων όρων και αρχών, όπως ορίζονται στο εδάφιο (1).

(4) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εμποδίζουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων στο βαθμό που συμμορφώνονται προς τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού.

183(I)/2004 219(I)/2012

Πρόσβαση στην αποθήκευση

31.-(1) Η οργάνωση της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στα αποθέματα εντός των αγωγών, όταν αυτό είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαίο για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο για τον εφοδιασμό πελατών, καθώς επίσης και η οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες, γίνεται με τη διαδικασία της ρυθμιζόμενης πρόσβασης.

(2) Η ρυθμιζόμενη πρόσβαση εφαρμόζεται σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, τα οποία καθορίζονται σε Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ και προνοούν μεταξύ άλλων -

(α) Τις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, που προτίθενται να συνδεθούν με τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και τα αποθέματα εντός αγωγών,

(β) τη διασφάλιση ότι οι τεχνικοί όροι, που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, δεν οδηγούν σε δυσμενή τους διάκριση,

(γ) την αποτελεσματικότητα και την οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη των εγκαταστάσεων αποθήκευσης,

(δ) τη δημοσιοποίηση από μέρους των διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης και μεταφοράς, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή μερών αυτών και των αποθεμάτων εντός των αγωγών τα οποία προσφέρονται.

(3) Στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου και στους επιλέγοντες πελάτες, εντός και εκτός του εδάφους που καλύπτεται από διασυνδεδεμένο δίκτυο, παρέχεται το δικαίωμα πρόσβασης στην αποθήκευση, στα αποθέματα εντός αγωγών και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες, βάση δημοσιευμένων διατιμήσεων ή/και άλλων όρων και υποχρεώσεων χρήσης αυτών των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και του περιεχομένου των αγωγών, όταν είναι τεχνικά ή/και οικονομικά αναγκαίο για την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στο δίκτυο, καθώς και για την οργάνωση της πρόσβασης σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες,

(4) Η ΡΑΕΚ συμβουλευεται τους χρήστες του συστήματος κατά την ανάπτυξη των διατιμήσεων αυτών ή των μεθόδων υπολογισμού των διατιμήσεων αυτών, μέσω διαδικασίας διαβούλευσης.

(5) Το δικαίωμα πρόσβασης των επιλεγόντων πελατών που αναφέρεται στο εδάφιο (3), δύναται να διασφαλίζεται με τη δυνατότητα που τους παρέχεται να συνάπτουν συμβάσεις προμήθειας με ανταγωνιστικές επιχειρήσεις φυσικού αερίου, άλλες από τις επιχειρήσεις του ιδιοκτήτη και/ή διαχειριστή του συστήματος ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

(6) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση που σχετίζονται με εγκαταστάσεις ΥΦΑ και είναι αναγκαίες για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του δικτύου μεταφοράς.

183(I)/2004 219(I)/2012

Άρνηση πρόσβασης

32.-(1) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου δύνανται να απαγορεύουν την πρόσβαση στο σύστημα λόγω έλλειψης δυναμικότητας, ή όταν η πρόσβαση στο δίκτυο τις εμποδίζει να εκπληρώνουν τις αναφερόμενες στο άρθρο 39 Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφελείας, οι οποίες τους έχουν ανατεθεί ή λόγω σοβαρών οικονομικών και χρηματοπιστωτικών δυσχερειών στο πλαίσιο συμβάσεων υποχρεωτικής αγοράς

ανεξαρτήτως παραλαβής, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια και τις διαδικασίες του άρθρου 43 και τη δυνατότητα παρέκκλισης κατά διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (1) του ιδίου άρθρου.

(2) Η απαγόρευση που αναφέρεται στο εδάφιο (1), αιτιολογείται δεόντως.

(3) Η ΡΑΕΚ έχει εξουσία να λαμβάνει μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει ότι, η επιχείρηση φυσικού αερίου που απαγορεύει την πρόσβαση στο σύστημα λόγω έλλειψης χωρητικότητας ή λόγω έλλειψης διασύνδεσης, προβαίνει στις αναγκαίες βελτιώσεις, όταν αυτό είναι οικονομικά εφικτό ή όταν ένας δυνητικός πελάτης είναι διατεθειμένος να πληρώσει γι' αυτές.

(4) Τα μέτρα που προβλέπονται στο εδάφιο (1) πιο πάνω, λαμβάνονται από την ΡΑΕΚ, σε περίπτωση που εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 14(1).

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Επιλέγοντες πελάτες

33.-(1) Ο Υπουργός αφού διαβουλευθεί με τη ΡΑΕΚ, εκδίδει Διάταγμα με το οποίο καθορίζονται τα κριτήρια βάση των οποίων χαρακτηρίζεται πελάτης ως επιλέγων πελάτης.

(2) Το Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) -

(α) Καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται ή καταμετρείται η κατανάλωση φυσικού αερίου, και

(β) καθορίζει το όριο, σε κυβικά μέτρα, υπολογιζόμενο σε χρονική περίοδο δώδεκα μηνών, το οποίο θα χαρακτηρίζει τον καταναλωτή ως επιλέγοντα πελάτη.

(3) Ο Υπουργός δύναται να τροποποιεί το Διάταγμα που εκδίδει δυνάμει του εδαφίου (1), αφού προηγουμένως δώσει ειδοποίηση για την πρόθεσή του αυτή και διαβουλευθεί με την ΡΑΕΚ.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Μέτρα αποφυγής έλλειψης ισορροπίας με το άνοιγμα της αγοράς

34. Προκειμένου να αποφευχθεί η έλλειψη ισορροπίας από το άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου:

(α) επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων για την προμήθεια φυσικού αερίου με επιλέγοντα πελάτη στο σύστημα άλλου κράτους μέλους, εάν ο πελάτης αυτός θεωρείται επιλέγων και στα δύο εμπλεκόμενα συστήματα.

(β) όταν η διεξαγωγή των συναλλαγών που περιγράφονται στην παράγραφο (α) του παρόντος άρθρου δεν γίνει δεκτή διότι ο πελάτης είναι επιλέξιμος σε ένα μόνο από τα δύο συστήματα, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των κρατών μελών από τα δύο συστήματα, και αφού λάβει υπόψη την κατάσταση της αγοράς και το κοινό συμφέρον, να υποχρεώνει το αρνούμενο μέρος να εκτελέσει την αιτούμενη προμήθεια.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Διασφάλιση παροχής επιλεγόντων πελατών με απευθείας γραμμές

35.-(1) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε -

(α) Οι εγκατεστημένες στη Δημοκρατία επιχειρήσεις φυσικού αερίου, να μπορούν να εφοδιάζουν με απευθείας γραμμή τους επιλέγοντες πελάτες.

(β) κάθε επιλέγων πελάτης εντός της Δημοκρατίας, να μπορεί να εφοδιάζεται από επιχειρήσεις φυσικού αερίου με απευθείας αγωγό.

(2) Η ΡΑΕΚ καθορίζει τα κριτήρια για τη χορήγηση αδειών κατασκευής ή εκμετάλλευσης απευθείας γραμμών στο έδαφος της Δημοκρατίας και τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να θέτει ως προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής, είτε την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα σύμφωνα με το άρθρο 32, είτε την κίνηση διαδικασίας επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 40(1) και (11).

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Επίλυση διαφορών σε σχέση με πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών

36.-(1) Κανονισμοί, που εκδίδονται από τον Υπουργό, προνοούν την ύπαρξη μηχανισμών επίλυσης διαφορών από τη ΠΑΕΚ, ως ανεξάρτητης αρχής, η οποία έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες, για την ταχεία επίλυση διαφορών για την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων του εδαφίου (2) του άρθρου 38 και τον αριθμό των μερών που μπορεί να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε τέτοια δίκτυα.

(2) Σε περίπτωση διασυννοριακών διαφορών, εφαρμόζεται μηχανισμός επίλυσης διαφορών του κράτους μέλους που έχει δικαιοδοσία στο προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών, το οποίο αρνείται την πρόσβαση.

(3) Σε περίπτωση διασυννοριακών διαφορών όπου περισσότερα από ένα κράτη μέλη καλύπτουν το οικείο δίκτυο, η Δημοκρατία διαβουλεύεται με τα άλλα κράτη μέλη με σκοπό τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(4) Εφόσον το προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών προέρχεται από τρίτη χώρα και συνδέεται τουλάχιστον με τη Δημοκρατία, τα οικεία κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους και σε περίπτωση που το πρώτο σημείο εισόδου προς το δίκτυο των κρατών μελών βρίσκεται στη Δημοκρατία, αυτή διαβουλεύεται με την τρίτη χώρα από όπου προέρχεται το προς τα ανάντη δίκτυο αγωγών, με σκοπό να διασφαλιστεί η εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ με συνέπεια στο έδαφος των κρατών μελών.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#) [103\(I\)/2020](#)

Διασυννοριακές διαφορές

37.-(1) Σε περίπτωση διασυννοριακής διαφοράς, η ΠΑΕΚ είναι αρμόδια για την επίλυση της διασυννοριακής διαφοράς αυτής σε περίπτωση, που καλύπτει, ως αρμόδια αρχή, το δίκτυο της επιχείρησης φυσικού αερίου που απαγορεύει τη χρησιμοποίηση του δικτύου ή την πρόσβαση σ' αυτό.

(2) Σε περίπτωση διασυννοριακής διαφοράς όπου περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές καλύπτουν το αντίστοιχο δίκτυο, η ΠΑΕΚ προβαίνει σε συνεννοήσεις με τις άλλες αρμόδιες αρχές ώστε να εξασφαλίζεται η εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών

38.-(1) Λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, τα οποία κοινοποιούνται στην Επιτροπή, ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέγοντες πελάτες, να μπορούν, όπου και αν είναι εγκατεστημένοι, να έχουν πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παροχής τεχνικών υπηρεσιών, που συνεπάγεται η πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, εκτός από τα μέρη των εν λόγω δικτύων και εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για τοπικές δραστηριότητες παραγωγής στον τόπο όπου παράγεται το αέριο.

(2) Η πρόσβαση δυνάμει του εδαφίου (1), παρέχεται και ρυθμίζεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, η οποία διασφαλίζει τη δίκαιη και ελεύθερη πρόσβαση, τη δημιουργία ανταγωνιστικής αγοράς στον τομέα του φυσικού αερίου και την αποφυγή κατάχρησης κυρίαρχης θέσης, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια και την τακτικότητα του ανεφοδιασμού, την υπαρκτή ή εφικτή παραγωγική ικανότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς επίσης και την ανάγκη για -

(α) Απαγόρευση της πρόσβασης σε περίπτωση ασυμβατότητας των τεχνικών προδιαγραφών, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί εύλογα,

(β) αποφυγή δυσκολιών, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν εύλογα και θα ζημίωναν την αποτελεσματική, υφιστάμενη ή προγραμματισμένη ή μελλοντική παραγωγή υδρογονανθράκων, στην οποία περιλαμβάνεται και η παραγωγή από κοιτάσματα οριακής οικονομικής βιωσιμότητας,

(γ) ικανοποίηση των ευλόγων και δεόντως αποδεδειγμένων αναγκών του ιδιοκτήτη ή φορέα του ανάντη δικτύου αγωγών για τη μεταφορά και επεξεργασία του φυσικού αερίου και των συμφερόντων όλων των άλλων χρηστών του ανάντη δικτύου, ή των σχετικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διεκπεραίωσης, που ενδέχεται να θίγονται,

(δ) εφαρμογή των νόμων και διοικητικών ρυθμίσεων, για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή ανάντη αναπτυξιακής δραστηριότητας.

(3) [Καταργήθηκε]

(4) [Καταργήθηκε]

(5) [Καταργήθηκε]

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ VIII ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

Έκδοση απόφασης από τον Υπουργό

39.-(1) Ο Υπουργός δύναται, με απόφαση του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να δίδει οδηγίες στη ΡΑΕΚ, να επιβάλλει με την έκδοση απόφασης της ή εφόσον κρίνεται αναγκαίο, με την έκδοση Κανονισμών, σε οποιαδήποτε επιχείρηση φυσικού αερίου, Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας προ το γενικότερο οικονομικό συμφέρον, οι οποίες δυνατό να περιλαμβάνουν υποχρεώσεις αναφορικά με -

(α) Την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλειας εφοδιασμού,

(β) την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής,

(γ) την προστασία του περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένης και της προστασίας του κλίματος και της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

(2) Η απόφαση ή οι Κανονισμοί, που εκδίδονται σύμφωνα με το εδάφιο (1), δυνατό να προβλέπουν ότι η ανάκτηση οποιωνδήποτε πρόσθετων εξόδων αφορά μια καθορισμένη περίοδο ετών και ότι το ποσό, που πληρώνεται για κάθε έτος αυτής της περιόδου σε επιχειρήσεις φυσικού αερίου, είναι το ποσό των πρόσθετων εξόδων, που υπέστη η επιχείρηση φυσικού αερίου σύμφωνα με τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας, όπως αυτό πιστοποιείται από τη ΡΑΕΚ.

(3) Ο Υπουργός δύναται να τροποποιεί ή να ανακαλεί την απόφαση που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1):

Νοείται ότι, στην περίπτωση που τροποποιηθεί ή ανακληθεί τέτοια απόφαση, στην τροποποίηση ή την ανάκληση περιέχεται διάταξη για τη συνέχιση της επιβολής επιβαρύνσεων που αναφέρονται στο εδάφιο (2) μέχρις ότου ανακτηθούν πλήρως τα έξοδα που έχει υποστεί η επιχείρηση φυσικού αερίου σύμφωνα με την τροποποιηθείσα ή ανακληθείσα απόφαση, που εκδίδει ο Υπουργός δυνάμει του εδαφίου (1).

(4) Όταν εκδίδεται απόφαση δυνάμει του εδαφίου (1), η απόφαση καθορίζει την περίοδο μέσα στην οποία η κάθε επιχείρηση φυσικού αερίου οφείλει να συμμορφώνεται με την απόφαση αυτή.

(5) Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων φυσικού αερίου της Ένωσης στους εθνικούς πελάτες.

(6) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει και εφαρμόζει μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο τρίτα μέρη να ζητήσουν πρόσβαση στο δίκτυο, όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/ διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός καταρτίζεται σε δεκαετή κυλιόμενη βάση και λαμβάνει υπόψη οποιεσδήποτε οδηγίες, τις οποίες ο Υπουργός δύναται να δημοσιεύει από καιρού εις καιρό και αφορούν την κυβερνητική πολιτική. Επιπλέον, ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ.

183(I)/2004 103(I)/2006 219(I)/2012

Υποχρεώσεις προμηθευτών και δικαιώματα πελατών

40.-(1) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2)(ε) καθορίζουν:

(α) τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών και για την εξασφάλιση υψηλών επιπέδων προστασίας του πελάτη, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τις γενικές πληροφορίες και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών,

(β) τα κατάλληλα μέτρα τα οποία εγγυούνται επαρκώς την προστασία των ευάλωτων πελατών.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), τα μέτρα περιλαμβάνουν και διασφαλίζουν ότι -

(α) Οι τελικοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον φορέα παροχής υπηρεσιών φυσικού αερίου, στην οποία καθορίζονται:

(i) η ταυτότητα και η διεύθυνση του προμηθευτή·

(ii) οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών καθώς και ο χρόνος έναρξης της σύνδεσης·

(iii) τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης·

(iv) τα μέσα με τα οποία είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν πληροφορίες σε σχέση με όλες τις ισχύουσες διατιμήσεις και τέλη συντήρησης·

(v) η διάρκεια της σύμβασης, και κατά πόσον επιτρέπεται η αποχώρηση από τη σύμβαση χωρίς επιβάρυνση, οι όροι ανανέωσης και τερματισμού της παροχής υπηρεσιών και της σύμβασης·

(vi) οποιεσδήποτε διευθετήσεις για αποζημίωση και επιστροφή καταβληθέντων ποσών, οι οποίες εφαρμόζονται όταν τα συμβατικά επίπεδα ποιότητας των υπηρεσιών δεν πληρούνται, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης και καθυστερημένης χρέωσης·

(vii) η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών σύμφωνα με την παράγραφο (ε),

(viii) κοινοποιούνται κατά τρόπο σαφή, μέσω τιμολογίων ή των ιστοσελίδων των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, πληροφορίες οι οποίες αφορούν τα δικαιώματα των καταναλωτών και κυρίως τον τρόπο εξέτασης των παραπόνων τους, και όλων των πληροφοριών που αναφέρονται σε αυτό το σημείο, και

(ix) ότι όταν ένας πελάτης, ενώ τηρεί τους συμβατικούς όρους, επιθυμεί να αλλάξει προμηθευτή, η αλλαγή θα πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο ή τους ενδιαφερόμενους διαχειριστές εντός τριών εβδομάδων και ότι οι πελάτες έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα σχετικά στοιχεία για την κατανάλωση. Τα δικαιώματα αυτά παρέχονται σε όλους τους πελάτες και χωρίς διακρίσεις σε σχέση με το κόστος, την προσπάθεια ή το χρόνο,

(x) οι συμβατικοί όροι είναι δίκαιοι, σαφείς και γνωστοί εκ των προτέρων. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (2) παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) επίσης παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης,

(β) οι τελικοί πελάτες ενημερώνονται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και του δικαιώματός τους να παραιτηθούν από σύμβαση, της οποίας δεν αποδέχονται τους νέους όρους, όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ειδοποιούν τους πελάτες τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ με διαφανή και κατανοητό τρόπο. Οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να λύσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους όρους, οι οποίοι τους έχουν κοινοποιηθεί από το φορέα παροχής υπηρεσιών αερίου,

(γ) διατίθενται στο κοινό και ιδιαίτερα στους τελικούς πελάτες, διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και διατιμήσεις, καθώς και τις συνήθειες συνθήκες και όρους όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες φυσικού αερίου και στη χρήση των υπηρεσιών αυτών,

(δ) εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία ευάλωτων πελατών,

(ε) για την αντιμετώπιση των καταγγελιών των τελικών πελατών, προβλέπονται διαφανείς, απλές και οικονομικά προσιτές διαδικασίες. Ειδικότερα, όλοι οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να απολαύουν καλού επιπέδου υπηρεσιών και εξέτασης των παραπόνων από τον προμηθευτή τους σε φυσικό αέριο,

(στ) οι πελάτες έχουν ευρεία ελευθερία επιλογής των μεθόδων πληρωμής, οι οποίες δεν προβαίνουν σε αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ πελατών. Τα συστήματα προπληρωμής πρέπει να είναι δίκαια και να αντανakλούν καταλλήλως την πιθανή κατανάλωση. Οποιαδήποτε διαφορά στους όρους και στις προϋποθέσεις θα αντανakλά τις δαπάνες που φέρει ο προμηθευτής των διαφόρων συστημάτων πληρωμών. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις πρέπει να είναι δίκαιοι και διαφανείς, πρέπει να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και να μην περιλαμβάνουν μη συμβατικά εμπόδια στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, όπως υπερβολικά συμβατικά έγγραφα. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης·

(ζ) οι πελάτες δεν επιβαρύνονται για αλλαγή προμηθευτή·

(η) όταν οι πελάτες συνδέονται με το δίκτυο αερίου, ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους να προμηθεύονται, φυσικό αέριο καθορισμένης ποιότητας σε λογικές τιμές·

(θ) οι πελάτες έχουν στη διάθεσή τους τα δεδομένα κατανάλωσής τους και τους παρέχεται η δυνατότητα, με ρητή συναίνεση και ατελώς, να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε καταχωρημένη επιχείρηση προμήθειας την πρόσβαση στα δεδομένα μετρητών που τους αφορούν. Το μέρος που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση δεδομένων πρέπει να υποχρεούται να χορηγεί τα εν λόγω δεδομένα στην επιχείρηση. Οι πελάτες ενημερώνονται για τον καθορισμένο μορφότυπο των δεδομένων και τη διαδικασία για την πρόσβαση των προμηθευτών και των καταναλωτών στα δεδομένα. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία·

(ι) οι πελάτες ενημερώνονται δεόντως για την πραγματική κατανάλωση και το κόστος του φυσικού αερίου αρκετά συχνά ώστε να μπορούν να ρυθμίσουν οι ίδιοι την κατανάλωση φυσικού αερίου. Οι πληροφορίες δίδονται στο πλαίσιο επαρκούς χρονικού πλαισίου που να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα του εξοπλισμού μετρήσεων του πελάτη. Δίδεται η δέουσα προσοχή στην οικονομική αποδοτικότητα αυτών των μέτρων. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία, και

(ια) οι πελάτες λαμβάνουν, μετά από κάθε αλλαγή προμηθευτή φυσικού αερίου, τελικό εκκαθαριστικό, το αργότερο έξι εβδομάδες μετά την αλλαγή προμηθευτή.

(3) Οι εν λόγω Κανονισμοί δύνανται επίσης να καθορίζουν διαδικασία που να καθιστά δυνατή τη δίκαιη και ταχεία διευθέτηση διαφορών, προβλέποντας, όπου αιτιολογείται, σύστημα επιστροφών ή/και αποζημιώσεων.

(4) Οι εν λόγω Κανονισμοί δύνανται επίσης να προβλέπουν για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την επίτευξη των στόχων κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, προστασίας του περιβάλλοντος και ασφάλειας της προμήθειας, ιδίως μέσω της συντήρησης και κατασκευής της αναγκαίας υποδομής του δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

(5)(α) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει την εφαρμογή και παρακολουθεί την εξέλιξη των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, τα οποία ευνοούν την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών στην αγορά εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Η επιχείρηση φυσικού αερίου ετοιμάζει μελέτη που καθορίζει ποια μορφή ευφυούς μέτρησης είναι οικονομικά λογική και αποδοτική από άποψη κόστους και ποιες είναι οι εφικτές προθεσμίες για τη διανομή τους, την οποία μελέτη υποβάλλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση.

(β) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων έξυπνης μέτρησης που θα εφαρμοσθούν στη Δημοκρατία. Η ΡΑΕΚ συνεκτιμά δεόντως τη χρήση των κατάλληλων προδιαγραφών και των καλύτερων πρακτικών και τη σημασία της ανάπτυξης της αγοράς φυσικού αερίου.

(γ) Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται έξυπνα συστήματα μέτρησης και προωθείται η ανάπτυξη έξυπνων μετρητών φυσικού αερίου, η ΡΑΕΚ:

(i) Μεριμνά ώστε τα συστήματα μέτρησης να παρέχουν στους τελικούς πελάτες πληροφορίες στον πραγματικό χρόνο κατανάλωσης. Οι στόχοι της ενεργειακής απόδοσης και τα οφέλη των τελικών πελατών λαμβάνονται πλήρως υπόψη στον καθορισμό των ελάχιστων λειτουργιών των μετρητών και των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους συμμετέχοντες στην αγορά.

(ii) διασφαλίζει την ασφάλεια των έξυπνων μετρητών και των ανταλλαγών δεδομένων καθώς και την ιδιωτικότητα των τελικών πελατών, τηρουμένων των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου.

(iii) [Διαγράφηκε].

(iv) απαιτεί την παροχή κατάλληλων συμβουλών και πληροφοριών στους πελάτες κατά το χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, κυρίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας.

(δ) Στην περίπτωση που εφαρμόζεται έξυπνο σύστημα μέτρησης, οι μετρητές θα παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς τιμολόγησης, με βάση την πραγματική κατανάλωση. Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης σε συμπληρωματικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι, λεπτομερώς, το ιστορικό της κατανάλωσής τους, και οι οποίες περιλαμβάνουν:

(i) Σωρευτικά στοιχεία, τουλάχιστον, για τα τρία (3) προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη. Τα στοιχεία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες και

(ii) λεπτομερή στοιχεία για το χρόνο χρήσης για οποιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος. Τα στοιχεία αυτά κοινοποιούνται στον τελικό πελάτη μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων είκοσι τεσσάρων (24) μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη.

(6) Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από διαβουλεύσεις με τη ΡΑΕΚ, δύναται να καθορίσει μια επιχείρηση φυσικού αερίου που διεξάγει την δραστηριότητα της προμήθειας ως προμηθευτή εσχάτου ανάγκης για πελάτες που συνδέονται με το δίκτυο φυσικού αερίου.

(7) Όλοι οι τελικοί πελάτες που συνδέονται με το δίκτυο φυσικού αερίου έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν το φυσικό τους αέριο από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρημένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης. Προς τούτο η ΡΑΕΚ λαμβάνει όλα τα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν εμπόδια εις βάρος επιχειρήσεων προμήθειας που έχουν ήδη καταχωρηθεί σε άλλο κράτος μέλος.

(8) Αναφορικά με τους ευάλωτους πελάτες, η έννοια των οποίων καθορίζεται με αναφορά μεταξύ άλλων στην ενεργειακή φτώχεια από τον Υπουργό μετά από διαβούλευση με την ΡΑΕΚ, ο προμηθευτής

υποχρεούται να μη διακόψει τη σύνδεση σε κρίσιμες περιόδους.

(9) Οι εν λόγω Κανονισμοί δύνανται επίσης να προβλέπουν για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται, όπως εθνικά σχέδια δράσης στον τομέα της ενέργειας και παροχές στο πλαίσιο των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, για να εξασφαλίσουν στους ευάλωτους καταναλωτές τον αναγκαίο εφοδιασμό με φυσικό αέριο ή τη στήριξη βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται, μεταξύ άλλων στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας. Τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να εμποδίζουν το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς, που προβλέπεται στο άρθρο 33, ούτε τη λειτουργία της αγοράς, και θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή, όπου αρμόζει. Η κοινοποίηση αυτή δεν περιλαμβάνει τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

(10) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι διατίθενται στους καταναλωτές το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τα μέσα προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς. Το σύνολο του περιεχομένου των αναγκαίων πληροφοριών θα ετοιμάζεται από τη ΠΑΕΚ και θα διατίθεται τουλάχιστον σε ηλεκτρονική μορφή στα Γραφεία Εξυπηρέτησης του Πολίτη και στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Το Γραφείο της ΠΑΕΚ, τα Γραφεία Εξυπηρέτησης του Πολίτη και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα αποτελούν τα ενιαία σημεία επαφής για την ενημέρωση των καταναλωτών.

(11) Η ΠΑΕΚ καθορίζεται ως φορέας (διαμεσολαβητής ενέργειας ή φορέας των καταναλωτών) που θα ενεργεί ως ανεξάρτητος μηχανισμός για την αποτελεσματική αντιμετώπιση παραπόνων και τον εξωδικαστικό διακανονισμό/επίλυση διαφορών.

(12) Ο Υπουργός ενημερώνει, κατά την έναρξη εφαρμογής του Νόμου, την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό. Στη συνέχεια, ο Υπουργός γνωστοποιεί ανά διετία στην Επιτροπή οποιεσδήποτε αλλαγές έχουν επέλθει στα εν λόγω μέτρα.

(13) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει τη μη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 8 έως 14 όσον αφορά τη διανομή, αν η εφαρμογή τους θα παρεμπόδιζε, από νομική ή πραγματική άποψη, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου προς το κοινό οικονομικό συμφέρον και στο μέτρο που η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν θα επηρεαζόταν σε βαθμό αντίθετο προς τα συμφέροντα της Ένωσης. Τα συμφέροντα της Ένωσης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον ανταγωνισμό όσον αφορά τους επιλέγοντες πελάτες σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.

(14) Η ΠΑΕΚ εξασφαλίζει ότι οι προμηθευτές φυσικού αερίου ή οι διαχειριστές συστημάτων διανομής, σε συνεργασία με τη ΠΑΕΚ, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να στείλουν σε όλους τους καταναλωτές τους ένα αντίγραφο του Ερωτηματολογίου Καταναλωτή Ενέργειας με πρακτικές πληροφορίες που συνδέονται με τα δικαιώματα των καταναλωτών ενέργειας, το οποίο καταρτίζει η Επιτροπή, σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους κύκλους συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των καταναλωτικών οργανώσεων και των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, καθώς και ότι μεριμνούν ώστε το εν λόγω Ερωτηματολόγιο να είναι διαθέσιμο στο κοινό.

(15) Η ΠΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες λαμβάνουν ατελώς τους λογαριασμούς τους και τα στοιχεία για την κατανάλωση ενέργειας και ότι η πρόσβαση των τελικών πελατών στα στοιχεία για την κατανάλωσή τους είναι επίσης δωρεάν.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#) [148\(I\)/2018](#) [103\(I\)/2020](#) [95\(I\)/2026](#)

Κοινοποίηση μέτρων για την εκπλήρωση των Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφελείας

41.-(1) Η ΠΑΕΚ κοινοποιεί ανά διετία στην Επιτροπή, όλα τα μέτρα που θεσπίστηκαν για την εκπλήρωση των Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφελείας. Τα μέτρα αυτά δύνανται να λαμβάνονται κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Η εν λόγω κοινοποίηση αφορά, μεταξύ άλλων, τα μέτρα σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια της προμήθειας, την προστασία των πελατών, συμπεριλαμβανομένων των τελικών πελατών, την κοινωνική και περιφερειακή συνοχή, καθώς και τη διατήρηση των επιπέδων παροχής υπηρεσιών και τις πιθανές επιπτώσεις στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Αιφνίδια κρίση

42.-(1) Σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή εφόσον απειλείται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια προσώπων, μηχανημάτων ή εγκαταστάσεων, ή η ακεραιότητα του δικτύου, ο Υπουργός δύναται προσωρινά να λάβει τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα κατοχύρωσης

της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο τα οποία καθορίζει και εφαρμόζει η ΡΑΕΚ στα πλαίσια του Κανονισμού 994/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

(2) Τα μέτρα αυτά πρέπει να προκαλούν τις ελάχιστες δυνατές διαταραχές στη λειτουργία της αγοράς και να μην υπερβαίνουν την έκταση, που είναι απόλυτα αναγκαία για την αντιμετώπιση των αιφνίδιων δυσχερειών που έχουν προκύψει.

(3) Ο Υπουργός κοινοποιεί το ταχύτερο τα μέτρα αυτά στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή.

183(I)/2004 219(I)/2012

ΜΕΡΟΣ ΙΧ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ

Χορήγηση παρεκκλίσεων σε επιχειρήσεις

43.-(1) Εάν μια επιχείρηση φυσικού αερίου αντιμετωπίζει ή αναμένει να αντιμετωπίσει σοβαρές οικονομικές και χρηματοπιστωτικές δυσχέρειες λόγω των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων περί υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής φυσικού αερίου, μπορεί να υποβάλει στον Υπουργό, αίτηση για προσωρινή παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 30.

(2)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει, μετά από εισήγηση της ΡΑΕΚ, ότι οι αιτήσεις για χορήγηση παρέκκλισης υποβάλλονται χωριστά είτε πριν είτε μετά την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα.

(β) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται επίσης να παρέχει σε επιχείρηση φυσικού αερίου τη δυνατότητα υποβολής αίτησης είτε πριν είτε μετά την άρνηση πρόσβασης στο σύστημα, ζητώντας για τον καθορισμό του χρόνου υποβολής της αίτησης την εισήγηση της ΡΑΕΚ.

(γ) Όταν μια επιχείρηση φυσικού αερίου έχει αρνηθεί την πρόσβαση, η αίτηση υποβάλλεται το ταχύτερο.

(3) Οι αιτήσεις υποβάλλονται στον Υπουργό και συνοδεύονται από όλες τις χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη φύση και την έκταση του προβλήματος και τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την επιχείρηση φυσικού αερίου για την επίλυση του προβλήματος.

(4) Ο Υπουργός, αφού διαβουλευθεί με τη ΡΑΕΚ μπορεί να χορηγήσει παρέκκλιση, εάν δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές λύσεις και αφού λάβει υπόψη τις διατάξεις του εδαφίου (6).

(5) Ο Υπουργός διαβιβάζει το ταχύτερο δυνατό στην Επιτροπή την απόφαση χορήγησης παρεκκλίσης και όλες τις χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με την παρέκκλιση αυτή, έτσι ώστε η Επιτροπή να λάβει τελεσίδικη απόφαση έχοντας ενώπιον της τεκμηριωμένα στοιχεία.

(6) Για την παραχώρηση παρέκκλισης κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (1), ο Υπουργός λαμβάνει ειδικότερα υπόψη -

(α) Την ανάγκη εκπλήρωσης Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφελείας και εγγύησης της ασφάλειας του εφοδιασμού,

(β) τη θέση της επιχείρησης φυσικού αερίου στην αγορά φυσικού αερίου και την πραγματική κατάσταση του ανταγωνισμού στην ίδια αγορά,

(γ) τη σοβαρότητα των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών δυσχερειών, που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιχειρήσεις μεταφοράς ή οι επιλέγοντας πελάτες,

(δ) τις ημερομηνίες υπογραφής και τους όρους της εν λόγω σύμβαση ή συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον προβλέπουν το ενδεχόμενο αλλαγής της αγοράς,

(ε) τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίλυση του προβλήματος,

(στ) το κατά πόσον, αποδεχόμενη τις εν λόγω δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, η επιχείρηση θα μπορούσε εύλογα να προβλέψει, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ότι ήταν πιθανόν να ανακύψουν σοβαρές δυσχέρειες,

(ζ) το επίπεδο διασύνδεσης του δικτύου με άλλα δίκτυα, και το βαθμό λειτουργικότητάς τους,

(η) τις επιπτώσεις που θα έχει η χορήγηση παρέκκλισης στην εφαρμογή του παρόντος Νόμου, όσον αφορά την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, και

(θ) την επιδιωκόμενη επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς φυσικού αερίου.

(7) Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου, στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί η παρέκκλιση που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ανάλογα με την εκάστοτε ισχύουσα περίπτωση, δεν αρνούνται ή παύουν να αρνούνται την πρόσβαση στο δίκτυο λόγω δεσμεύσεων υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, τις οποίες έχουν αναλάβει με σύμβαση αγοράς φυσικού αερίου.

(8) Οι τυχόν παρεκκλίσεις που χορηγούνται δυνάμει των πιο πάνω διατάξεων, πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως.

183(I)/2004 219(I)/2012

Παρεκκλίσεις σε αναδυόμενη και απομονωμένη αγορά

44.-(1)(α) Στην περίπτωση που η Κύπρος δεν είναι άμεσα συνδεδεμένη με το διασυνδεδεμένο δίκτυο κάποιου άλλου κράτους μέλους και έχει μόνο έναν κύριο εξωτερικό προμηθευτή, η Κύπρος χαρακτηρίζεται απομονωμένη αγορά και το Υπουργικό Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 18, 33, 34 ή/και 35.

(β) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, κύριος προμηθευτής είναι ο προμηθευτής που καλύπτει μερίδιο της αγοράς μεγαλύτερο του 75 %.

(γ) Η παρέκκλιση που προνοείται στην παράγραφο (α) λήγει αυτόματα από τη στιγμή που παύει να ισχύει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή και παύσει η Κύπρος να χαρακτηρίζεται απομονωμένη αγορά.

(δ) Οποιαδήποτε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή.

(ε) Με βάση το ονομαστικό δικαίωμα που παρέχεται στη Δημοκρατία από το άρθρο 49(1) της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/73/EK, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται σε οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου να αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 18, 33, 34 ή/και 35:

Νοείται ότι, μέχρις ότου η αγορά φυσικού αερίου στη Δημοκρατία χαρακτηριστεί ως απομονωμένη, η ΡΑΕΚ δύναται να ενεργεί κατά παρέκκλιση των πιο πάνω άρθρων, ιδίως απέχοντας, όπου το κρίνει απαραίτητο, από την έκδοση αδειών, ώστε να διασφαλίσει ότι δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη του σκοπού και των προνοιών του παρόντος εδαφίου.

(2)(α) Σε περίπτωση που η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά και λόγω των διατάξεων του παρόντος Νόμου θα αντιμετώπιζε ουσιαστικά προβλήματα, μη συνδεδεμένα με τις συμβατικές δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής που αναφέρονται στο άρθρο 43, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται ν' αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1) - μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 και 35.

(β) Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτόματα μόλις η κυπριακή αγορά παύσει να χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά.

(γ) Οποιαδήποτε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή.

(δ) Για σκοπούς του παρόντος εδαφίου, η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά σε περίπτωση που η πρώτη εμπορική προμήθεια φυσικού αερίου στα πλαίσια της πρώτης μακρόχρονης σχετικής σύμβασης πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών.

(ε) Κατά την ημερομηνία λήξης της αναφερόμενης στο εδάφιο (2) παρέκκλισης, ο ορισμός των επιλεγόντων πελατών συνεπάγεται άνοιγμα της αγοράς που ισούται με το 33% τουλάχιστον της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου στην εθνική αγορά φυσικού αερίου και καταργείται αυτόματα η παρέκκλιση από τα εδάφια (β) και (γ) του άρθρου 8. Δύο έτη μετά την ημερομηνία αυτή, επιλέγοντες πελάτες είναι όλοι οι μη οικιακοί πελάτες και τρία έτη μετά την ημερομηνία αυτή, επιλέγοντες πελάτες είναι όλοι οι πελάτες. Έως την ημερομηνία καθορισμού των επιλεγόντων πελατών ως μη οικιακών πελατών, η Κύπρος δύναται να αποφασίσει τη μη εφαρμογή του άρθρου 30, όσον αφορά τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς.

(στ) Με βάση το ονομαστικό δικαίωμα που παρέχεται στην Δημοκρατία από το εδάφιο (2) του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/EK σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται σε οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου να αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1) (μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς), 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 και 35:

Νοείται ότι, μέχρις ότου η αγορά φυσικού αερίου στη Δημοκρατία χαρακτηριστεί ως αναδυόμενη, η ΡΑΕΚ δύναται να ενεργεί κατά παρέκκλιση των πιο πάνω άρθρων, ιδίως απέχοντας, όπου το κρίνει

απαραίτητο, από την έκδοση αδειών, ώστε να διασφαλίσει ότι δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη του σκοπού και των προνοιών του παρόντος εδαφίου.

(3) Σε περίπτωση που η εφαρμογή του παρόντος Νόμου θα δημιουργούσε ουσιαστικά προβλήματα σε μια γεωγραφικά περιορισμένη περιοχή της Δημοκρατίας, ιδιαίτερα όσον αφορά την ανάπτυξη της υποδομής μεταφοράς και κύριας υποδομής διανομής και με σκοπό την ενθάρρυνση των επενδύσεων, το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτηση προσωρινής παρέκκλισης από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1), μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 και 35, για αναπτυξιακές ενέργειες εντός της περιοχής αυτής.

(4)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη λήψη της απόφασης για υποβολή αίτησης για παρέκκλιση στην Επιτροπή σύμφωνα με το εδάφιο (3), λαμβάνει υπόψη κυρίως-

- (i) την ανάγκη επενδύσεων σε υποδομές, οι οποίες θα ήταν οικονομικά ασύμφορες σε συνθήκες ανταγωνιστικής αγοράς,
- (ii) το επίπεδο και τις προοπτικές απόσβεσης των απαιτούμενων επενδύσεων,
- (iii) το μέγεθος και την ωριμότητα του δικτύου φυσικού αερίου στην εν λόγω περιοχή,
- (iv) τις προοπτικές της οικείας αγοράς φυσικού αερίου,
- (v) το γεωγραφικό μέγεθος και τα χαρακτηριστικά της οικείας περιοχής ή περιφέρειας, και
- (vi) τους κοινωνικοοικονομικούς και δημογραφικούς παράγοντες.

(β) Για τις υποδομές φυσικού αερίου, πλην των υποδομών διανομής, παρέκκλιση μπορεί να χορηγείται μόνον εφόσον δεν υπάρχει υποδομή φυσικού αερίου ή εάν αυτή έχει δημιουργηθεί εντός των τελευταίων δέκα ετών από την πρώτη εμπορική προμήθεια φυσικού αερίου στην εν λόγω γεωγραφική περιοχή.

(γ) Η προσωρινή παρέκκλιση δεν μπορεί να υπερβεί τα δέκα έτη μετά την πρώτη προμήθεια φυσικού αερίου στην εν λόγω γεωγραφική περιοχή.

(δ) Για τις υποδομές διανομής, μπορεί να χορηγείται παρέκκλιση για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη μετά την έναρξη εφοδιασμού της περιοχής με φυσικό αέριο μέσω της συγκεκριμένης υποδομής στην περιοχή.

(5) Στην περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει παρέκκλιση, είτε δυνάμει των εδαφίων (1) και (2), είτε η Επιτροπή παραχωρήσει παρέκκλιση δυνάμει του εδαφίου (3), εκδίδει Κανονισμούς, που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, οι οποίοι διέπουν τη λειτουργία της αγοράς του φυσικού αερίου, για όσο χρόνο ισχύουν οι εν λόγω παρεκκλίσεις.

183(I)/2004 199(I)/2007 219(I)/2012

Διαδικασία Εξουσιοδότησης

44Α.-(1) Τηρουμένης της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4 της ΣΛΕΕ, σε περίπτωση που η Δημοκρατία σκοπεύει να εισέλθει σε διαπραγματεύσεις με τρίτη χώρα προκειμένου να τροποποιήσει, να παρατείνει, να προσαρμόσει να ανανεώσει, ή να συνάψει συμφωνία για την εκμετάλλευση αγωγού μεταφοράς με τρίτη χώρα σχετικά με θέματα που εμπίπτουν πλήρως ή μερικώς στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου, κοινοποιεί εγγράφως την πρόθεσή της στην Επιτροπή.

(2) Η κοινοποίηση που αναφέρεται στις διατάξεις του εδαφίου (1) περιλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα και υποδεικνύει τις διατάξεις που πρέπει να συζητηθούν κατά τις διαπραγματεύσεις ή να αποτελέσουν αντικείμενο επανα- διαπραγματεύσεων, τους στόχους των διαπραγματεύσεων και όποιες άλλες σχετικές πληροφορίες.

(3) Η πιο πάνω κοινοποίηση διαβιβάζεται στην Επιτροπή τουλάχιστον πέντε (5) μήνες πριν από την προβλεπόμενη έναρξη των διαπραγματεύσεων.

(4) Η έναρξη σχετικών διαπραγματεύσεων με την τρίτη χώρα δύναται να γίνει αφού εκδοθεί η σχετική απόφαση της Επιτροπής που επιτρέπει την έναρξη των διαπραγματεύσεων κατόπιν της σχετικής αξιολόγησης η οποία αναφέρεται στις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 49(β) της Οδηγίας(ΕΕ) 2019/692.

(5) Μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και πριν από την υπογραφή συμφωνίας με την τρίτη χώρα, η Δημοκρατία ενημερώνει την Επιτροπή για την έκβαση των διαπραγματεύσεων και διαβιβάζει το κείμενο της συμφωνίας που προέκυψε από τις διαπραγματεύσεις στην Επιτροπή.

(6) Σε περίπτωση που η Επιτροπή εκδίδει απόφαση δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/692, με την οποία επιτρέπει στη Δημοκρατία να υπογράψει και να συνάψει τη συμφωνία με την τρίτη χώρα, η Δημοκρατία αφού ολοκληρώσει τη διαδικασία κύρωσης δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 169 του Συντάγματος, κοινοποιεί στην Επιτροπή τη σύναψη και την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της συμφωνίας, καθώς και οποιεσδήποτε αλλαγές στο καθεστώς της εν λόγω συμφωνίας.

103(I)/2020

Νέες υποδομές

45.-(1) Η κύρια νέα υποδομή φυσικού αερίου, δηλαδή οι διασυνδέσεις, το ΥΦΑ και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, μπορεί, κατόπιν αιτήματος, να απαλλάσσεται, για καθορισμένο χρονικό διάστημα, από τις διατάξεις των άρθρων 7(2)(α), 7(2)(γ), 7(2)(ε), 16(1) – μόνο προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, 18, 30, 31, 36 και 38, υπό τους ακόλουθους όρους:

(α) η επένδυση πρέπει να ενισχύει, αφενός, τον ανταγωνισμό για την προμήθεια αερίου και, αφετέρου, την ασφάλεια του εφοδιασμού·

(β) το ύψος του επενδυτικού κινδύνου είναι τέτοιο ώστε η επένδυση δεν θα πραγματοποιηθεί εάν δεν χορηγηθεί απαλλαγή·

(γ) η υποδομή πρέπει να ανήκει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο διακριτό, τουλάχιστον από την άποψη της νομικής του προσωπικότητας, από τους διαχειριστές δικτύου στα δίκτυα των οποίων θα κατασκευασθεί η εν λόγω υποδομή·

(δ) επιβάλλονται τέλη στους χρήστες της εν λόγω υποδομής·

(ε) η εξαίρεση δεν πρέπει να αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές, οι οποίες είναι πιθανό να επηρεαστούν από την επένδυση της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, της αποδοτικής λειτουργίας των συστημάτων που διέπονται από ρυθμιστικές διατάξεις ή της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο εντός της Ένωσης.

(2) Το εδάφιο (1) ισχύει επίσης και σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του δυναμικού ήδη υπάρχουσας υποδομής ή σε περίπτωση τροποποίησης ήδη υπάρχουσας υποδομής που έχουν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη νέων πηγών προμήθειας φυσικού αερίου.

(3) Η ΡΑΕΚ αποφασίζει κατά περίπτωση, σχετικά με την εξαίρεση που αναφέρεται στις διατάξεις των εδαφίων (1) και (2) και πριν από την έκδοση της απόφασης επί της εξαίρεσης διαβουλεύεται:

(α) Με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών των οποίων οι αγορές είναι πιθανό να επηρεαστούν από τη νέα υποδομή, και

(β) με τις οικείες αρχές των τρίτων χωρών όπου η εν λόγω υποδομή είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο της Ένωσης υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους και προέρχεται από ή καταλήγει σε μια ή περισσότερες τρίτες χώρες. Όταν οι αρχές τρίτων χωρών από τις οποίες ζητήθηκε διαβούλευση δεν απαντούν στο αίτημα διαβούλευσης εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει την αναγκαία απόφαση.

(4) Εάν η εν λόγω υποδομή χωροθετείται στο έδαφος της Κύπρου και ενός άλλου ή και περισσότερων κρατών μελών, η ΡΑΕΚ μπορεί να λαμβάνει συμβουλευτική γνώμη από τον Οργανισμό, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την απόφασή της, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ζητήθηκε η εξαίρεση από την τελευταία από τις ρυθμιστικές αυτές αρχές. Εφόσον όλες οι οικείες ρυθμιστικές αρχές καταλήξουν σε συμφωνία για την απόφαση εξαίρεσης, εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη από την τελευταία εκ των ρυθμιστικών αρχών, ενημερώνεται ο Οργανισμός για την απόφαση αυτή, εφόσον δε η εν λόγω υποδομή είναι αγωγός μεταφοράς μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας και το πρώτο σημείο διασύνδεσης με το δίκτυο των κρατών μελών ευρίσκεται στη Δημοκρατία, προτού εκδοθεί απόφαση επί της εξαίρεσης, η ΡΑΕΚ δύναται να διαβουλευθεί με την οικεία αρχή της εν λόγω τρίτης χώρας, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι, όσον αφορά την εν λόγω υποδομή, οι διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ εφαρμόζονται με συνέπεια στο έδαφος και, κατά περίπτωση, στα χωρικά ύδατα της Δημοκρατίας:

Νοείται ότι, όταν η οικεία αρχή της τρίτης χώρας από την οποία ζητήθηκε διαβούλευση δεν απαντά στο αίτημα διαβούλευσης εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, η ΡΑΕΚ δύναται να εκδώσει την αναγκαία απόφαση

(5) Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητά από κοινού με τις υπόλοιπες σχετικές ρυθμιστικές αρχές την παράταση της περιόδου των έξι μηνών για την απόφαση εξαίρεσης, για μέγιστο διάστημα τριών μηνών.

(6) Η εξαίρεση επιτρέπεται να καλύπτει το σύνολο ή μέρος του δυναμικού της νέας υποδομής ή της υφιστάμενης υποδομής με σημαντικά αυξημένο δυναμικό.

(7) Κατά τη λήψη απόφασης για τη χορήγηση εξαιρέσης, λαμβάνεται υπόψη, για κάθε περίπτωση χωριστά, η ανάγκη να επιβληθούν όροι όσον αφορά τη διάρκεια της εξαιρέσης και τη χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στην υποδομή. Κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με τους εν λόγω όρους λαμβάνονται υπόψη κυρίως το πρόσθετο δυναμικό που πρόκειται να κατασκευασθεί ή η τροποποίηση του υπάρχοντος δυναμικού, ο χρονικός ορίζοντας του έργου και οι εθνικές περιστάσεις.

(8) Πριν από τη χορήγηση εξαιρέσης, η ΡΑΕΚ αποφασίζει τους κανόνες και τους μηχανισμούς για τη διαχείριση και την κατανομή δυναμικού. Σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς πρέπει να απαιτείται να καλούνται όλοι οι δυνητικοί χρήστες της υποδομής να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για μίσθωση δυναμικού, προτού γίνει η κατανομή δυναμικού στη νέα υποδομή, ακόμη και για ίδια χρήση. Η ΡΑΕΚ απαιτεί οι κανόνες διαχείρισης της συμφόρησης να περιλαμβάνουν την υποχρέωση προσφοράς του αχρησιμοποίητου δυναμικού στην αγορά και οι χρήστες της υποδομής να έχουν το δικαίωμα να διαπραγματεύονται το δυναμικό που διαθέτουν βάσει συμβάσεων στη δευτερογενή αγορά. Κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων που αναφέρονται στο εδάφιο (1) στις παραγράφους (α), (β) και (ε), η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της εν λόγω διαδικασίας κατανομής δυναμικού.

(9) Η απόφαση εξαιρέσης, συμπεριλαμβανομένων των όρων που αναφέρονται στο εδάφιο (7), αιτιολογείται δεόντως και δημοσιεύεται.

(10) Η απόφαση απαλλαγής κοινοποιείται αμελλητί από τη ΡΑΕΚ στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές με την εν λόγω απόφαση πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή συνολικά, ώστε να της επιτρέπουν να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση. Ειδικότερα, οι πληροφορίες περιλαμβάνουν:

(α) τους λεπτομερείς λόγους βάσει των οποίων η ΡΑΕΚ χορήγησε ή απέρριψε την απαλλαγή, μαζί με την παραπομπή στο εδάφιο (1), συμπεριλαμβανομένου και του σχετικού σημείου ή σημείων του προαναφερθέντος εδαφίου επί των οποίων βασίστηκε η απόφαση αυτή, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πληροφοριών που αιτιολογούν την ανάγκη απαλλαγής·

(β) την ανάλυση η οποία διεξήχθη για τις επιπτώσεις της απαλλαγής στον ανταγωνισμό και στην αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου·

(γ) τους λόγους για τη χρονική περίοδο και το μερίδιο του συνολικού δυναμικού της υποδομής φυσικού αερίου για το οποίο χορηγείται η απαλλαγή·

(δ) σε περίπτωση που η εξαιρέση αφορά διασύνδεση, το αποτέλεσμα της διαβούλευσης της ΡΑΕΚ με τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές·

(ε) τη συμβολή της υποδομής στη διαφοροποίηση της προμήθειας φυσικού αερίου.

(11) Η ΡΑΕΚ συμμορφώνεται εντός μηνός με την απόφαση της Επιτροπής να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την απόφαση εξαιρέσης και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

(12) Η έγκριση μιας απόφασης εξαιρέσης από την Επιτροπή παύει να ισχύει δύο έτη μετά την έκδοση της απόφασης, εάν έως τότε δεν έχει αρχίσει ακόμη η κατασκευή της υποδομής, και πέντε έτη μετά την έκδοση της απόφασης, εάν η υποδομή δεν έχει τεθεί σε λειτουργία, εκτός εάν η Επιτροπή αποφασίσει ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε μείζονα εμπόδια που βρίσκονται πέρα από τον έλεγχο του προσώπου στο οποίο χορηγήθηκε η εξαιρέση.

219(I)/2012 103(I)/2020

Αγορές Λιανικής

46.-(1) Για να διευκολυνθεί η δημιουργία εύρυθμων και διαφανών αγορών λιανικής στην Ένωση, η ΡΑΕΚ μεριμνά ώστε οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, των διαχειριστών συστημάτων διανομής, των επιχειρήσεων προμήθειας και των πελατών και, εφόσον είναι αναγκαίο, άλλων συντελεστών της αγοράς, να είναι καθορισμένοι όσον αφορά τις συμβατικές ρυθμίσεις, τις δεσμεύσεις προς πελάτες, τους κανόνες ανταλλαγής δεδομένων και εκκαθάρισης, την κυριότητα δεδομένων και την ευθύνη των μετρήσεων.

(2) Οι εν λόγω κανόνες δημοσιοποιούνται, στοχεύουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης των πελατών και των προμηθευτών στα δίκτυα και υπόκεινται στην εξέταση και έγκριση της ΡΑΕΚ.

219(I)/2012

ΜΕΡΟΣ X ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

47.-(1) Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, η ΠΑΕΚ, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, δύναται να εκδίδει Κανονισμούς δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), Κανονισμοί που εκδίδονται από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (1) ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων -

(α) Τη διαδικασία αναφορικά με:

(i) την υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας σύμφωνα με το άρθρο 9·

(ii) την εξέταση αίτησης και χορήγησης άδειας σύμφωνα με το άρθρο 10·

(iii) την επιβολή όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών σε άδεια σύμφωνα με το άρθρο 11·

(iv) την τροποποίηση, αναστολή και ανάκληση άδειας σύμφωνα με το άρθρο 12· και

(v) την άρνηση χορήγησης άδειας σύμφωνα με το άρθρο 14,

(β) τη διαδικασία υπολογισμού διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 13(4),

(γ) τη διαδικασία ρυθμιζόμενης πρόσβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32,

(δ) τη διαδικασία επιβολής και ελέγχου των Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 39,

(ε) την προστασία πελατών κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 40,

(ζ) τα τέλη υποβολής αίτησης, τέλη παροχής εξαίρεσης από άδεια, τέλη μεταβίβασης και τέλη τροποποίησης άδειας,

(η) τις εξουσίες έρευνας της ΠΑΕΚ, και

(θ) οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού ή σε σχέση με το οποίο ο παρών Νόμος προβλέπει για έκδοση Κανονισμών.

183(I)/2004 103(I)/2006 219(I)/2012

Υποχρέωση προς εχεμύθεια

48.-(1) Η ΠΑΕΚ, το Γραφείο της ΠΑΕΚ, οι διαχειριστές συστήματος διανομής, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αποθήκευσης, εγκαταστάσεων ΥΦΑ, οι ιδιοκτήτες των δικτύων διανομής και μεταφοράς, εγκαταστάσεων αποθήκευσης και εγκαταστάσεων ΥΦΑ ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα με βάση τον παρόντα Νόμο ή Κανονισμούς που δυνατό να εκδοθούν, απαγορεύεται να ανακοινώνει ή να χορηγεί σε τρίτους με οποιοδήποτε τρόπο εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες, που έχουν περιέλθει σε γνώση του ή του έχουν γνωστοποιηθεί κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας και έχει καθήκον να προστατεύει οποιαδήποτε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που σχετίζεται με τα εν λόγω στοιχεία ή πληροφορίες:

Νοείται ότι, η υποχρέωση προς εχεμύθεια δεν ισχύει -

(α) Όταν παρέχεται η έγγραφη συγκατάθεση του προσώπου για το οποίο υπάρχει υποχρέωση προς εχεμύθεια,

(β) έναντι Δικαστηρίου της Δημοκρατίας,

(γ) έναντι Ερευνητικής Επιτροπής που διορίστηκε και ενεργεί δυνάμει του περί Ερευνητικών Επιτροπών Νόμου,

(δ) έναντι ποινικού ανακριτή, ο οποίος διεξάγει ανάκριση με βάση το άρθρο 4 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου,

(ε) έναντι της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης, δυνάμει των περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμων του 1996 έως 2000,

(στ) έναντι της ΠΑΕΚ όσον αφορά οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα με βάση τον παρόντα Νόμο ή Κανονισμούς που δυνατό να εκδοθούν.

(2) Πρόσωπο, το οποίο, κατά παράβαση του εδαφίου (1), αποκαλύπτει οποιαδήποτε εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη (2) ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα μία χιλιάδες ευρώ (€51.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

183(I)/2004 219(I)/2012

Επιπτώσεις παράλειψης καταβολής τέλους

48Α.-(1) Σε περίπτωση παράλειψης καταβολής του καθορισμένου ετήσιου τέλους εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία αυτό καθίσταται πληρωτέο, η ΡΑΕΚ δύναται να ανακαλέσει άδεια, καθώς επίσης και την άσκηση δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν με βάση άδεια που παραχωρήθηκε με απόφασή της.

(2) Σε περίπτωση που ολόκληρο ή μέρος οποιουδήποτε τέλους δεν πληρωθεί μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στους Κανονισμούς για τα τέλη που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2)(α), ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη κύρωση που η ΡΑΕΚ δύναται να επιβάλει, το οφειλόμενο ποσό επιβαρύνεται με τόκο σύμφωνα με το ισχύον τραπεζικό επιτόκιο της Κεντρικής Τράπεζας στο οποίο προστίθεται τρία (3) τοις εκατόν, για τη διάρκεια της περιόδου για την οποία το οφειλόμενο τέλος, μέρος ή όλο, δεν έχει πληρωθεί.

103(I)/2006 219(I)/2012

Ποινικά αδικήματα κατά παράβαση του άρθρου 8

49. Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή αντιπροσώπου του, κατά παράβαση του άρθρου 8 -

(α) Κατασκευάζει ή/και εκμεταλλεύεται εγκαταστάσεις φυσικού αερίου, ή/και αποθήκευσης, ή/και δικτύων αγωγών, αγωγών και συναφών εξοπλισμών·

(β) διεξάγει τη δραστηριότητα του διαχειριστή συστήματος·

(γ) εκτελεί οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες του ιδιοκτήτη εγκατάστασης φυσικού αερίου, ή/και εγκατάστασης αποθήκευσης, ή/και δικτύων αγωγών, αγωγών και συναφών εξοπλισμών·

(δ) προμηθεύει φυσικό αέριο, μεταξύ άλλων και σε πελάτες χονδρικής.

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη (5), ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων ευρώ (€85.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

183(I)/2004 219(I)/2012

Ποινικά αδικήματα

50.-(1) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου του -

(α) Παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιοδήποτε όρο, προϋπόθεση ή/και περιορισμό άδειας,

(β) προβαίνει σε δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων, κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του δικτύου,

(γ) παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 29 που αφορούν την τήρηση λογαριασμών,

(δ) παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις απαγορευτικές ή επιτακτικές διατάξεις οποιωνδήποτε Κανονισμών ή Διατάγματος, τα οποία εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου,

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει πέντε έτη (5) ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων ευρώ (€85.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2)(α) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του άρθρου 7Α(1)(β)(i) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακόςιων πενήντα χιλιάδων ευρώ (€350.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(β) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (α) στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του, εξαιρουμένης της ολοκλήρωσης προγενέστερων της καταδίκης του νόμιμων πράξεων.

(γ) Παράβαση των διατάξεων της παραγράφου (β) συνιστά ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ (€50.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(δ) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει τις διατάξεις της παραγράφου (γ) στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για περαιτέρω διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του δυνάμει της παραγράφου (γ).

(3) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή διά υπαλλήλου του ή διά αντιπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του άρθρου 7Α(1)(β)(ii) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων ευρώ (€85.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(4)(α) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή διά υπαλλήλου του ή διά αντιπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του άρθρου 7Α(1)(β)(iv) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακόσιων πενήντα χιλιάδων ευρώ (€350.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(β) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (α) στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του, εξαιρουμένης της ολοκλήρωσης προγενέστερων της καταδίκης του νόμιμων πράξεων.

(γ) Παράβαση των διατάξεων της παραγράφου (β) συνιστά ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ (€50.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(δ) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει τις διατάξεις της παραγράφου (γ) στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για περαιτέρω διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του δυνάμει της παραγράφου (γ).

(5) Πρόσωπο το οποίο αποπειράται να διαπράξει αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 7Α(1)(β)(i) και 7Α(1)(β)(iv), είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(6) Νομικό πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στα άρθρα 7Α(1)(β)(i) και 7Α(1)(β)(iv), υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000) και το δικαστήριο δύναται να διατάξει-

(i) Αποκλεισμό από παροχές ή ενισχύσεις του δημοσίου·

(ii) μέτρα προσωρινής ή οριστικής απαγόρευσης της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·

(iii) δικαστική εκκαθάριση·

(iv) προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργιάς των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος.

(7) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 5 του Ποινικού Κώδικα και παρά τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ποινικού Κώδικα, τα Δικαστήρια της Δημοκρατίας έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν τα αδικήματα των άρθρων 7Α(1)(β)(i) και 7Α(1)(β)(iv), εφόσον τα αδικήματα έχουν διαπραχθεί-

(α) Εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει στη Δημοκρατία·

(β) προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στη Δημοκρατία.

183(I)/2004	103(I)/2006	219(I)/2012	148(I)/2018
-------------	-------------	-------------	-------------

Ποινική και αστική ευθύνη νομικών προσώπων και αξιωματούχων τους

51.-(1) Όταν διαπράττεται ποινικό αδίκημα κατά τις διατάξεις του παρόντος Νόμου από νομικό πρόσωπο και αποδεικνύεται ότι το αδίκημα αυτό έχει διαπραχθεί με τη συναίνεση ή τη συμπαιγνία ή αποδίδεται σε παράλειψη προσώπου που είναι διευθύνων σύμβουλος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος αξιωματούχος ή άλλο όργανο της διοίκησης του νομικού αυτού προσώπου, ή πρόσωπο που εμφανίζεται ότι ενεργεί με τέτοια

ιδιότητα, το πρόσωπο αυτό, καθώς επίσης και το νομικό πρόσωπο, είναι ένοχοι αδικήματος και υπόκεινται σε ποινική δίωξη σε σχέση με το αδίκημα αυτό.

(2) Όταν μέλος νομικού προσώπου, χωρίς να είναι διευθύνων σύμβουλος ή διευθυντής, ασκεί αρμοδιότητες διευθύνοντος συμβούλου ή του διευθυντή, τότε εφαρμόζεται, σε σχέση με τις πράξεις ή παραλήψεις του, το εδάφιο (1), ως εάν το πρόσωπο αυτό ήταν διευθύνων σύμβουλος ή διευθυντής του νομικού προσώπου.

(3) Πρόσωπα που, κατά τα οριζόμενα στα εδάφια (2), (3) και (4) του άρθρου 50 υπέχουν ποινική ευθύνη για τα τελούμενα από νομικό πρόσωπο αδικήματα, ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή/και κεχωρισμένως για κάθε ζημιά που προκαλείται σε τρίτους ένεκα της πράξεως ή της παραλήψεως που στοιχειοθετεί το αδίκημα.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#) [148\(I\)/2018](#)

Εξουσίες επιθεώρησης, ελέγχου και έρευνας

52. Για σκοπούς ελέγχου εφαρμογής του παρόντος Νόμου, η ΠΑΕΚ έχει τις εξουσίες επιθεώρησης και ελέγχου που καθορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 13, 14 και 20 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021 καθώς επίσης τις εξουσίες έρευνας που καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47(2).

[183\(I\)/2004](#) [103\(I\)/2006](#) [219\(I\)/2012](#) [148\(I\)/2018](#) [128\(I\)/2021](#)

Επίδοση ειδοποιήσεων

53.-(1) Όπου απαιτείται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο επίδοση ειδοποίησης, ακολουθούνται κατ' αναλογία οι διατάξεις της διαταγής 51 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

(2) Εταιρεία που συστάθηκε σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή της στο εγγεγραμμένο γραφείο της και κάθε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή του στα κεντρικά γραφεία ή στο μέρος διεξαγωγής της επιχείρησής του.

[183\(I\)/2004](#) [219\(I\)/2012](#)

Επιβολή διοικητικού προστίμου

54.-(1) Η απόφαση της ΠΑΕΚ, για επιβολή διοικητικού προστίμου δυνάμει του άρθρου 13(4), είναι αιτιολογημένη και επιδίδεται στο πρόσωπο το οποίο κρίθηκε ότι ευθύνεται για την παραβίαση ή την παράλειψη.

(2) Το επηρεαζόμενο πρόσωπο, δύναται μέσα σε διάστημα 30 ημερών από τη λήψη της προαναφερόμενης απόφασης, να υποβάλει γραπτές παραστάσεις στη ΠΑΕΚ.

(3) Το ποσό του διοικητικού προστίμου εισπράττεται από τη ΠΑΕΚ. Η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εναντίον της απόφασης της ΠΑΕΚ για επιβολή του διοικητικού προστίμου δεν αναστέλλει την υποχρέωση άμεσης καταβολής του διοικητικού προστίμου.

(4) Σε περίπτωση παράλειψης καταβολής του προστίμου που επιβάλλεται δυνάμει του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, η ΠΑΕΚ λαμβάνει δικαστικά μέτρα για είσπραξη του οφειλόμενου ποσού ως αστικό χρέος που οφείλεται στη Δημοκρατία και τα ποσά που εισπράττονται από τη ΠΑΕΚ, καταβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομικών.

(5) Άνευ επηρεασμού οποιωνδήποτε ποινικών διαδικασιών που υφίστανται ή έχουν ολοκληρωθεί, η ΠΑΕΚ έχει την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις και να επιβάλλει κατάλληλες διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα για τις παραβάσεις των άρθρων 7Α(β)(i), 7Α(β)(ii), 7Α(β)(iii) και 7Α(β)(iv):

Νοείται ότι, οι εξουσίες της ΠΑΕΚ δεν επηρεάζουν τις εξουσίες της κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (3) του άρθρου 7.

(6) Η ΠΑΕΚ έχει την εξουσία να λαμβάνει και/ή να επιβάλλει τα κατωτέρω διοικητικά μέτρα και κυρώσεις, στην περίπτωση των παραβάσεων που προβλέπονται στο εδάφιο (5) -

(α) Εντολή που υποχρεώνει το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την παράβαση να τερματίσει τη συμπεριφορά του και να μην την επαναλάβει·

(β) αποστέρηση των αποκτηθέντων κερδών ή των αποφευχθεισών ζημιών λόγω της παράβασης, στο βαθμό που αυτά δύνανται να προσδιοριστούν·

(γ) δημόσια προειδοποίηση που αναφέρει το πρόσωπο που ευθύνεται και τη φύση της παράβασης·

(δ) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας επιχείρησης·

(ε) προσωρινή απαγόρευση σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης ή σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να ασκεί διευθυντικές λειτουργίες εντός επιχείρησης·

(στ) μόνιμη απαγόρευση, σε περίπτωση επανειλημμένης παράβασης των άρθρων 7Α(β)(i) και 7Α(β)(iv), σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο, το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να ασκεί διευθυντικές λειτουργίες εντός επιχείρησης·

(ζ) προσωρινή απαγόρευση σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο, το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να διενεργεί συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό·

(η) διοικητικές χρηματικές κυρώσεις που ανέρχονται έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το εν λόγω ποσό μπορεί να προσδιοριστεί·

(θ) στην περίπτωση φυσικών προσώπων, διοικητικές χρηματικές κυρώσεις που ανέρχονται-

(i) για παραβάσεις των άρθρων 7Α(β)(i) και 7Α(β)(iv), στα πέντε εκατομμύρια ευρώ (€5.000.000)·

(ii) για παραβάσεις του άρθρου 7Α(β)(ii), στο ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000)· και

(iii) για παραβάσεις του άρθρου 7Α(β)(iii), στις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000)· και·

(ι) στην περίπτωση νομικών προσώπων, διοικητικές χρηματικές κυρώσεις που ανέρχονται -

(i) για παραβάσεις των άρθρων 7Α(β)(i) και 7Α(β)(iv), στα δεκαπέντε εκατομμύρια ευρώ (€15.000.000)·

(ii) για παραβάσεις του άρθρου 7Α(β)(ii), στα δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€2.500.000)· και

(iii) για παραβάσεις του άρθρου 7Α(β)(iii), στο ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000).

(7) Ανεξάρτητα και επιπρόσθετα από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και/ή του Κανονισμού από νομικό πρόσωπο, η ΠΑΕΚ δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο-

(α) Σε νομικό πρόσωπο· ή/και

(β) σε διοικητικό σύμβουλο, διευθυντή ή αξιωματούχο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια.

(8) Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, από οποιοδήποτε πρόσωπο και για την οποία παράβαση δεν προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, ειδικό διοικητικό πρόστιμο, ή σε περίπτωση που πρόσωπο δεν συμμορφώνεται με οποιαδήποτε εντολή ή απαγόρευση της ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (6), η ΠΑΕΚ δύναται να επιβάλει στον παραβάτη διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000) και σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€700.000).

(9) Σε περίπτωση που αποδεικνύεται ότι στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (8) ο υπαίτιος παράβασης προσπορίστηκε όφελος από την παράβαση αυτή, το οποίο υπερβαίνει τα ποσά των διοικητικών προστίμων που καθορίζονται στον παρόντα Νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, ανάλογα με την περίπτωση, η ΠΑΕΚ έχει εξουσία να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο ύψους μέχρι το διπλάσιο ποσό του οφέλους που ο υπαίτιος αποδεδειγμένα προσπορίστηκε από την παράβαση.

(10) Η ΠΑΕΚ, κατά τον καθορισμό του είδους και του ύψους των διοικητικών κυρώσεων, λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων στοιχείων, όπου εφαρμόζεται -

(α) Τη σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης·

(β) το βαθμό ευθύνης του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου·

(γ) τη χρηματοοικονομική ευρωστία του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου, όπως υποδηλώνεται, ιδίως, από το συνολικό κύκλο εργασιών ενός νομικού προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα ενός φυσικού προσώπου·

(δ) τη σημασία των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, στο βαθμό που αυτό μπορεί να προσδιοριστεί·

(ε) το επίπεδο συνεργασίας του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου με την ΠΑΕΚ, με την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των αποκτηθέντων κερδών ή αποφευχθεισών ζημιών από το εν λόγω πρόσωπο·

(στ) τις οποιεσδήποτε προηγούμενες παραβάσεις του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου· και

(ζ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο για να αποτραπεί τυχόν επανάληψη της παράβασης.

183(I)/2004 219(I)/2012 148(I)/2018

Ψευδείς δηλώσεις και απόκρυψη στοιχείων

54Α.-(1) Οποιοδήποτε πρόσωπο έχει υποχρέωση, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή/και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, να υποβάλλει ή να γνωστοποιεί στην ΠΑΕΚ ή να δημοσιοποιεί ή να ανακοινώνει δημόσια οποιεσδήποτε πληροφορίες, στοιχεία, έγγραφα ή έντυπα, οφείλει να μεριμνά και να εξασφαλίζει την ορθότητα, την πληρότητα και την ακρίβειά τους.

(2) Η παροχή ψευδών ή παραπλανητικών ή ανακριβών πληροφοριών ή στοιχείων ή εγγράφων ή εντύπων ή η απόκρυψη ουσιώδους πληροφορίας από οποιαδήποτε γνωστοποίηση που υποβάλλεται στην ΠΑΕΚ ή εντός οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ή και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, συνιστά, εκτός από παράβαση η οποία υπόκειται σε διοικητική κύρωση κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 54, και ποινικό αδίκημα το οποίο τιμωρείται κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (3).

(3) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του εδαφίου (1) είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (€700.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(4) Ποινική ευθύνη για το προβλεπόμενο στο παρόν άρθρο αδίκημα που διαπράττεται από νομικό πρόσωπο υπέχει, εκτός από το ίδιο το νομικό πρόσωπο, και οποιοδήποτε από τα μέλη των διοικητικών, διευθυντικών, εποπτικών ή ελεγκτικών του οργάνων που αποδεικνύεται ότι συναίνεσε ή συνέπραξε στη διάπραξη του αδικήματος.

(5) Πρόσωπα που, κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (4), υπέχουν ποινική ευθύνη για τα τελούμενα από νομικό πρόσωπο αδικήματα, ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή/και κεχωρισμένως για κάθε ζημία που προκαλείται σε τρίτους ένεκα της πράξεως ή της παραλείψεως που στοιχειοθετεί το αδίκημα.

148(I)/2018

Δημοσίευση αποφάσεων επιβολής διοικητικών μέτρων και κυρώσεων

54Β.-(1)(α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων (β) και (γ), η ΠΑΕΚ δημοσιεύει στο διαδικτυακό της τόπο, κάθε απόφαση με την οποία επιβάλλεται διοικητική κύρωση ή άλλο μέτρο για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, αμέσως μετά την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης στο πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο· η δημοσίευση περιλαμβάνει τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο.

(β) Οι διατάξεις της παραγράφου (α) δεν ισχύουν για αποφάσεις επιβολής μέτρων διερευνητικού χαρακτήρα.

(γ) Σε περίπτωση που η ΠΑΕΚ κρίνει ότι η δημοσίευση της επωνυμίας του νομικού προσώπου, το οποίο αφορά η απόφαση ή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων θα ήταν δυσανάλογη, κατόπιν, κατά περίπτωση αξιολόγησης, που διενεργείται τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας και λαμβανομένου υπόψη του ενδεχόμενου να τεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητα της χονδρικής αγοράς ενέργειας ή μια διεξαγόμενη έρευνα, η ΠΑΕΚ-

(i) αναβάλλει τη δημοσίευση της απόφασης μέχρι να παύσουν να υφίστανται οι λόγοι της εν λόγω αναβολής· ή

(ii) δημοσιεύει την απόφαση με τρόπο που δεν αποκαλύπτει την επωνυμία του νομικού προσώπου ή την ταυτότητα του φυσικού προσώπου και νοουμένου ότι η δημοσίευση εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία των σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· ή

(iii) δεν δημοσιεύει την απόφαση.

(δ) Η ΠΑΕΚ, σε περίπτωση που αποφασίσει να δημοσιεύσει μία απόφαση κατά τα διαλαμβανόμενα στην υποπαραγράφο (ii) της παραγράφου (γ), δύναται να αναβάλει τη δημοσίευση των οικείων δεδομένων

για εύλογο χρονικό διάστημα, όταν προβλέπεται ότι οι λόγοι της ανώνυμης δημοσίευσης θα παύσουν κατά την περίοδο αυτή.

(2) Σε περίπτωση που η απόφαση της ΠΑΕΚ προσβάλλεται με προσφυγή δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών, η ΠΑΕΚ δημοσιεύει αμέσως στο διαδικτυακό της τόπο τις πληροφορίες αυτές και κάθε μεταγενέστερη πληροφορία σχετική με τα αποτελέσματα της προσφυγής· η ΠΑΕΚ, δημοσιεύει και κάθε απόφαση Δικαστηρίου που ακυρώνει απόφαση της ΠΑΕΚ, η οποία προσεβλήθη δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

(3) Η ΠΑΕΚ εξασφαλίζει ότι κάθε απόφαση που δημοσιεύεται, κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο, παραμένει στο διαδικτυακό της τόπο για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών μετά τη δημοσίευσή της· τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στην εν λόγω δημοσίευση διατηρούνται στο διαδικτυακό τόπο της ΠΑΕΚ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

148(I)/2018

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού

55.-(1) Τα μέτρα τα οποία δύναται να λαμβάνει η ΠΑΕΚ σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο προκειμένου να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού συνάδουν προς τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως δε το άρθρο 30, και προς τη νομοθεσία της Ένωσης.

(2) Τα μέτρα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνον κατόπιν κοινοποίησης στην Επιτροπή και έγκρισης από αυτήν.

219(I)/2012

Αίτημα υποβολής εξαιρέσης στην Επιτροπή

56.-(1) Εάν δεδομένης της ουσιαστικής πρακτικής εφαρμογής της πρόσβασης στο δίκτυο της Κύπρου (που συνεπάγεται πλήρως αποτελεσματική, χωρίς διακρίσεις και εμπόδια πρόσβαση στο δίκτυο) ορισμένες υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών Νόμος σε επιχειρήσεις (μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις νομικού διαχωρισμού των διαχειριστών συστημάτων διανομής) δεν είναι ανάλογες προς τον επιδιωκόμενο στόχο, ο Υπουργός δύναται να υποβάλλει αίτημα στην Επιτροπή για να εξαιρεθεί από τη συγκεκριμένη απαίτηση.

(2) Ο Υπουργός κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή το αίτημα, μαζί με όλα τα σχετικά απαραίτητα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θα εξακολουθήσει να ισχύει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η έκθεση ότι, δηλαδή, εξασφαλίζεται η ουσιαστική πρόσβαση στο δίκτυο.

219(I)/2012

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου

57. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

183(I)/2004 219(I)/2012

Σημείωση

42(α) του Ν.219(I)/2012 Σημείωση Συντάκτη

Εκ παραδρομής η Βουλή αναφέρει στο άρθρο 42(α) του τροποποιητικού νόμου 219(I)/2012 όπως αναριθμηστεί το άρθρο 37 του βασικού νόμου σε άρθρο 38 αντί σε άρθρο 39.

Σημείωση

43(α) του Ν.219(I)/2012 Σημείωση Συντάκτη

Εκ παραδρομής η Βουλή αναφέρει στο άρθρο 43(α) του τροποποιητικού νόμου 219(I)/2012 όπως αναριθμηστεί το άρθρο 38 του βασικού νόμου σε άρθρο 39 αντί σε άρθρο 40.

Σημείωση

60 του Ν.219(I)/2012 Άρση της αναστολής άρθρων του βασικού νόμου

Η αναστολή των άρθρων του βασικού νόμου [Σ.Σ.: δηλαδή του Ν. 183(I)/2004] που προβλέπεται στον περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικό) Νόμο [Σ.Σ.: δηλαδή τον Ν.199(I)/2007], αίρεται.

